

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Освітня програма	23245 Арабська мова і література та переклад, французька мова
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	035 Філологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	23245
Назва ОП	Арабська мова і література та переклад, французька мова
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізація (за наявності)	035.060 східні мови та літератури (переклад включно), перша - арабська
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Нечипоренко Віолета Олександрівна, Косович Ольга Василівна, Мацкевич Андрій Романович, Кобута Катерина Степанівна, Зелінська Оксана Юріївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	18.04.2023 р. – 20.04.2023 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/accreditation/035/2022-2023/23245-arabic-language-and-literature-and-translation-french.pdf
Програма візиту експертної групи	http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/accreditation/035/2022-2023/23245-Program-of-expert-visits.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Реалізація програми дає змогу представляти та відстоювати інтереси України на міжнародному рівні, що не буде можливим без знання іноземних мов. Особливу цінність мають ОП, які дають змогу вивчити мову, не тільки європейських країн, що позначено тривалими традиціями, а й мов країн Сходу, вивчення яких не має масового характеру, проте є важливим для налагодження дипломатичних зв'язків, надання консульської підтримки громадянам України у країнах Сходу, забезпечення комунікації з носіями східних мов пошуків партнерів для співробітництва, для відстоювання інтересів України в названих регіонах. Знання мов Сходу необхідне також і для забезпечення виконання специфічних функцій у силових та правоохоронних структурах. Важливо, що фокус ОП спрямовано на набуття освітньої кваліфікації для виконання професійної діяльності, пов'язаної зі здійсненням усіх видів міжмовного посередництва в усній та писемній формі за участю арабської мови; аналізу та перекладу арабськомовних текстів різних стилів із застосуванням сучасних наукових методів і практичних прийомів. Здобувачі ОП мають змогу обрати потужний комплекс вибіркових дисциплін, які сукупно з основними ОК забезпечують глибоке ознайомлення здобувачів з культурологічним та краєзнавчим аспектами вивчення арабського світу. Перекладачі, які вивчали гінді у ЗВО затребувані як в приватних структурах України, так і в державних органах різних рівнів. Крім знання мови, для представлення інтересів України на теренах Сходу, необхідне "входження і занурення" в культуру і ментальність, народу-носія мови, що забезпечує ОП. Названі чинники переконують у важливості та необхідності функціонування такої програм, у потребі її збереження та підтримки. Програма відповідає критеріям оцінювання ОП. Її реалізацію та якість забезпечує передусім кафедра мов і літератур Близького та Середнього Сходу Навчально-наукового інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка, діяльність якої спрямована, крім викладання, на створення матеріальної бази, зокрема арабомовної літератури, та організації позааудиторних заходів, спрямованих на вивчення культури носіїв мови.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

1. ОП враховує сучасні вимоги прописані у Стандарті вищої освіти за спеціальністю «Філологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти; спрямована на підготовку фахівців, компетентних у питаннях діяльності, пов'язаної з аналізом, творенням, перекладом письмових та усних текстів різних жанрів і стилів, організацією комунікації арабською та французькою мовами. 2. Правила прийому на навчання за ОП є чіткими, зрозумілими й загальнодоступними, не містять дискримінаційних положень, враховують особливості програми. 3. Грунтовна нормативна база КНУТШ, досвід інтернаціоналізації освітнього процесу, уможлиблюють визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності. 4. Форми та методи навчання, які використовують НПП, сприяють готовності здобувачів ОП до майбутнього працевлаштування та конкурентній здатності на ринку праці, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. 5. Наукова бібліотека надає безкоштовний, дистанційний доступ для НПП і здобувачів ЗВО до міжнародних баз даних Scopus та Web of Science. Позитивна практика: сайт відділу академічної мобільності КНУТШ забезпечує інформування здобувачів та НПП актуальними та широкими можливостями міжнародного співробітництва, зокрема у контексті стажувань за програмою обміну Erasmus+. 6. На ОП наявна система інформування здобувачів щодо форм контрольних заходів і критеріїв оцінювання. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів. Студенти обізнані з алгоритмом вирішення конфліктних ситуацій. 7. Наявність та дієвість стандартів і процедури дотримання академічної доброчесності. ЗВО залучає професіоналів-практиків, носіїв мови, а також представників роботодавців до позааудиторної роботи та до проведення виробничої практики з ОП. 8. Розроблена процедура конкурсного відбору НПП, яка є прозорою. ЗВО має дієву політику щодо стимулювання розвитку викладацької майстерності НПП. У ЗВО наявна систематична практика матеріального та нематеріального заохочення НПП за здобутки у науковій і професійній діяльності. 9. Матеріально-технічна база ЗВО дозволяє забезпечити задані програмні результати навчання; 10. КНУ сприяє всебічному розвитку своїх працівників та здобувачів створюючи для них комфортні умови праці з урахуванням необхідності усіх матеріально-технічних ресурсів та доступності до них; 11. У ЗВО надають підтримку здобувачам та нпп, між представниками ОП відбувається постійна комунікація. 12. Освітнє середовище є абсолютно безпечним та вдало облагородженим для учасників навчального процесу. 13. У ЗВО повноцінно створені умови для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими

критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

У Стратегічному плані розвитку Київського національного університету імені Тараса Шевченка на період 2018-2025р.р. зазначено, що одне із завдань, яке ставить ЗВО – це підготовка “високкваліфікованих кадрів для наукових, освітніх та виробничих українських і міжнародних установ” <https://knu.ua/pdfs/official/Development-strategic-plan-22-12-12.pdf>. Згідно з названим документом міжнародне співробітництво та інтернаціоналізація належать до основних напрямів розвитку ЗВО. Міжнародне співробітництво та інтернаціоналізація виокремлено в окремий розділ плану стратегічного розвитку ЗВО, зокрема зазначено, що важливим напрямом є «створення (за підтримки відповідних Посольств) центрів з дослідження окремих регіонів/країн або пов'язано з ними проблематики з метою підготовки спеціалістів, здатних розробляти, досліджувати та працювати над питаннями відповідного напрямку, створення позитивного іміджу України. Мета ОП, зазначена в профілі програми, – підготовка фахівців, компетентних у питаннях діяльності, пов'язаної з аналізом, творенням, перекладом і оцінюванням письмових та усних текстів різних жанрів і стилів (як із науково-дослідною, так і з прикладною метою), організацією успішної комунікації арабською та французькою мовами; підготовка фахівців, обізнаних у питаннях літературного процесу різних періодів в країнах Арабського Сходу та здатних розуміти й перекладати арабськомовні художні твори. ЕГ вважає, що окреслені цілі, які передбачають глибоке вивчення іноземних мов, повністю узгоджуються зі стратегією ЗВО.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін (стейкхолдерів). На зустрічах з ЕГ були присутні представники посольств, дипломатичних структур, радники. Вони схвально відгукувалися про випускників ОП, про необхідність підготовки фахівців зі знанням східних мов. Володимир Мартинюк – Радник відділу Близького Сходу 5-го Територіального департаменту МЗС України повідомив, що кафедра підтримує тісну комунікацію з представниками посольств та “актуалізує навчальні дисципліни відповідно до викликів і до запитів” сьогодення, кафедра підтримує постійну комунікацію, наради, погодження, щоб відповідали критеріям, готує не чистого філолога, а фактично готує дипломатів, для чого введено дисципліни з перекладу, мови ЗМІ, чого не було раніше в програмах, застосовують імплементацію різних видів стажувань, що є дуже корисним у подальшій роботі випускників.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Необхідність запровадження програми зумовлено значним, але не до кінця врахованим, впливом культури народів Сходу на політичні і культурні процеси у світі. Сьогоднішні реалії засвідчують розширення на Схід, відкриття дипломатичних представництв зумовлює необхідність у фахівцях, які б володіли мовою. Аналізована ОП є відповіддю на реалії сучасності. Під час роботи над ОП, формування навчального плану, загальних і фахових компетентностей було враховано специфіку схожих програм класичних університетів України. Під час зустрічей з ЕГ було встановлено, що кафедра мов і літератур Близького та Середнього Сходу КНУ, яка забезпечує реалізацію програми, тісно співпрацює з кафедрою східної філології Національного лінгвістичного університету, викладачі якої здійснювали рецензування ОП, відгуки про програму здійснювали і співробітники академічної установи – відділу Близького та Середнього Сходу Інституту сходознавства НАН України імені А. Кримського (заввіддлом О. О. Хамрай). Урахування тенденцій розвитку спеціальності спостережено обговорення спрямована на формування інтегрованих знань та умінь в галузі мовознавства та літературознавства, перекладознавства.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія» галузі знань 03 «Гуманітарні науки» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти вже було запроваджено (20.06.2019 р. № 869); в і ОП враховано всі його вимоги. Зміст ОП включає два потужні блоки вибіркових дисциплін, спрямованих на пізнання арабського світу, проте статус вибіркових передбачає можливість не обрати їх. ЕГ рекомендує до початку нового 2023/2024 навчального року

переглянути зміст ОП і частину дисциплін індологічного спрямування перенести до складу обов'язкових ОК, наприклад, ВБ.2.08 Світогляд Арабського Сходу: лінгвокультурний аспект, ВБ.2.11 Арабськомовний релігійно-філософський дискурс, ВБ.2.15 Міжкультурна комунікація в умовах конфліктів в арабському регіоні.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

ОП відповідає нормативним вимогам усіх підкритеріїв критерію 1 оцінювання ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Суттєвих недоліків не виявлено. Частина фахово зорієнтованих дисциплін, що визначають фокус програми входить до складу вибіркового. ЕГ рекомендує до початку нового 2023/2024 навчального року переглянути зміст ОП і частину дисциплін індологічного спрямування перенести до блоку обов'язкових ОК.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОП відповідає підкритеріям першого критерію оцінювання. ОП має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії ЗВО. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначено з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання окреслено з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм. У програмі чітко дотримано вимоги стандарту. Рівень відповідності – В.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Аналіз ОП «Арабська мова і література та переклад, французька мова» (2020) показав, що її обсяг загалом становить 240 кредитів ECTS, що відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII щодо організації першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (розділ II ст. 5) та корелює із обсягом освітньої програми у кредитах ECTS на базі повної загальної середньої освіти, прописаним у Стандарті вищої освіти за спеціальністю «Філологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Обсяг освітніх компонентів, спрямованих на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, визначених Стандартом вищої освіти за спеціальністю «Філологія» першого (бакалаврського) рівня, становить 75%. Обсяг вибіркового компонента становить 60 кредитів ECTS, що складає 25% від загального обсягу і відповідає нормам законодавства щодо навчального навантаження для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. До 2020 року підготовка за програмою здійснювалася за ОП (2017), ОП (2019) та відповідно до навчальних планів.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз змісту ОП, спілкування з фокус-групами уможливають висновок про те, що ОП має чітку структуру. В ОП наявні необхідні реквізити, опис предметної області, особливості програми, перелік компетентностей випускника, перелік навчальних дисциплін, опис запланованих РН, форми підсумкового контролю та атестації, відомості щодо придатності випускників до працевлаштування та подальшого навчання, специфічні характеристики кадрового, інформаційного та навчально-методичного забезпечення, міжнародної кредитної мобільності. Підрозділ «Особливості програми» (с. 9) містить інформацію про вибіркові блоки «Арабістика: мовознавчі студії та переклад»

та «Арабська лінгвокультурологія та міжкультурна комунікація». Включення до опису ОП блоків ВК менеджмент ЗВО аргументує прагненням надати зацікавленим сторонам комплексну інформацію про освітні перспективи за умови вибору здобувачем одного з блоків. З цієї ж метою розробники ОП розширили перелік ФК за рахунок ФК14 – ФК17, які формуються виключно дисциплінами вибіркового блоку, що відображено в матрицях відповідності програмних компетентностей компонентам ОП (с. 19-21). На думку ЕГ, подання додаткових ФК у загальному переліку програмних компетентностей і включення їх до матриці відповідності ПК основним ОК ОП не є доцільними, оскільки студенту пропонуються кілька варіантів формування індивідуальної освітньої траєкторії (с. 16). Отже, вищезазначені ФК потребують спеціального маркування (на кшталт *за умови обрання ВБ1 / ВБ2). Також відмічаємо розширення переліку ПРН за рахунок РН, досягнення яких забезпечується ВК зазначених блоків (ПРН22 – ПРН25). Проректор з науково-педагогічної роботи А. Гожик під час зустрічі з ЕГ наголосив, що це свідомий підхід ЗВО до питання інформування зацікавлених сторін щодо РН за умови вибору цілого комплексу вибіркового дисциплін, націлених на поглиблення мовознавчого або культурологічного складника ОП, а також на опанування другої східної мови (перської). Послідовне дотримання такої інформаційної політики підтвердили під час наступних зустрічей керівник відділу забезпечення якості освіти Д. Щеглюк і заступник директора ННІФ з навчально-методичної роботи Л. Смовженко. Проте включення ПРН22-ПРН25 до загального переліку РН, а також подання їх у матриці відповідності ПРН основним компонентам ОП (с. 21-22) не є доцільним. Пропонуємо в описі ОП подавати вищезазначені ПРН з маркуванням *за умови обрання ВБ1 / ВБ2 і виключити їх із згаданої матриці. Обов'язкові ОК дозволяють досягнути РН, визначені Стандартом, а також додаткові ПРН20 і ПРН21, сформульовані розробниками ОП. Зіставлення структурно-логічної схеми ОП і НП уможливило висновок, що в цілому ОК складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявленої мети та ПРН, передбачених Стандартом. Проте формат презентації СЛС в ОП потребує доопрацювання, адже неможливо зробити висновок про послідовність вивчення і взаємозв'язок між ОК.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Аналіз змісту ОП вказує, що більшість ОК відповідають визначеній предметній області спеціальності 035 «Філологія», об'єктами вивчення та професійної діяльності якої є мова(и), література й усна народна творчість, жанрово-стильові різновиди текстів; переклад; міжособистісна, міжкультурна та масова комунікація в усній і письмовій формі. Структурно-логічна схема ОП презентує 5 блоків, за якими розподілено обов'язкові ОК: 1) Загальні гуманітарні дисципліни, 2) Загальні філологічні дисципліни, 3) Літературознавчі дисципліни, 4) Іноземні мови та переклад, 5) Теоретичні дисципліни з арабської мови, історії та лінгвокраїнознавства. Підготовка та написання курсового проєкту є одним з видів робіт, що складають зміст ОК 10 Комплексна дисципліна Теорія та історія арабської мови (частина 1 Лексикологія арабської мови). Обов'язкові ОК об'єднують переважно мовознавчі, літературознавчі і перекладознавчі дисципліни, зосереджуються на формуванні теоретичного підґрунтя, практичних умінь та світоглядних орієнтирів здобувачів вищої освіти, свідчать про безпосередній зв'язок зі спеціальністю і забезпечують досягнення ПРН, визначених Стандартом. Крім того, до переліку обов'язкових ОК входить Комунікативно-перекладацька практика з арабської та французької мов (ОК17, ОК18), що зумовлено фокусом і особливостями ОП, підкріплено пропозиціями стейкхолдерів, аналізом траєкторії працевлаштування випускників ОП. Цілі навчання за ОП корелюють із предметною областю, визначеною в Стандарті вищої освіти України за спеціальністю «Філологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, та є суголосними із загальними очікуваннями професійної (філологічної) спільноти, а саме: підготовка фахівців, компетентних у питаннях діяльності, пов'язаної з аналізом, творенням, перекладом і оцінюванням письмових та усних текстів різних жанрів і стилів (як із науково-дослідною, так і з прикладною метою), організацією успішної комунікації арабською та французькою мовами; підготовка фахівців, обізнаних у питаннях літературного процесу різних періодів в країнах Арабського Сходу та здатних розуміти й перекладати арабськомовні художні твори. Робочі програми навчальних дисциплін (обов'язкових ОК) наявні у відкритому доступі на сторінці ННІФ (<https://cutt.ly/c5A8NAw>). Аналіз змісту робочих програм навчальних дисциплін, програм комунікативно-перекладацьких практик, наданих гарантом методичних рекомендацій «Вимоги до підготовки та написання навчально-наукових і кваліфікаційних робіт (для студентів-філологів)» дає підстави стверджувати, що в цілому зміст ОП «Арабська мова і література та переклад, французька мова» відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності 035 «Філологія», а саме 035.060 Східні мови та літератури (переклад включно), перша – арабська.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Формування індивідуальної освітньої траєкторії регламентовано Положенням про організацію освітнього процесу у КНУТШ (п.5.2.3, п.9.4) (<https://cutt.ly/a4Sv0yl>), а також Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ (п. 3.7) (<https://cutt.ly/i5Sy044>). Порядок формування та процедура обрання вибіркової складової ОП прописані чітко і зрозуміло. Здобувач освіти має можливість вибору: 1) із вибіркової складової НП ОП, на якій студент навчається; 2) із блоку обов'язкових / вибіркового дисциплін іншої ОП того самого освітнього рівня; 3) вибір із Каталогу курсів; 4) навчальних дисциплін в іншому ЗВО за реалізації студентом права на академічну мобільність. Опис даної ОП містить інформацію про ВБ1 «Арабістика: мовознавчі студії та переклад», орієнтований на здобуття поглиблених знань з арабської лінгвістичної традиції, арабської діалектології та формування компетентностей з різних видів арабсько-українського двостороннього перекладу, та ВБ2 «Арабська лінгвокультурологія та міжкультурна комунікація», де увагу зосереджено на дисциплінах, які надають поглиблені

знання з арабського мовленнєвого етикету, риторики, світоглядних констант Арабського Сходу тощо. В обох блоках пропонується до вивчення друга східна мова (перська), передбачено написання курсових робіт в межах дисциплін Арабська класична поетика (ВБ1) і Арабська лінгвокультурологія (ВБ2). Як зазначили гарант і розробники ОП, під час формування блоків ураховуються передумови вивчення ВК, результати опитування студентів, НПП, випускників, роботодавців. На думку розробників ОП і менеджменту ЗВО, саме вибір одного з блоків, дисципліни якого спрямовані на поглиблення фахових компетентностей, поліпшує перспективи працевлаштування за обраним фахом. Програми вибіркового дисциплін, включених до зазначених блоків, репрезентовані на сайті ННІФ (<https://cutt.ly/W5Sx7yU>). Вибіркові блоки у межах обраної ОП презентуються студентам безпосередньо викладачами кафедри мов і літератур Близького та Середнього Сходу. Як зазначила студентка з курсу М. Альошина, здобувачі вищої освіти свідомо підходять до формування індивідуальної освітньої траєкторії, консультуючись з викладачами протягом перших двох курсів навчання, аналізуючи можливості подальшого працевлаштування. Аналіз змісту ОП, НП, ІНП здобувачів вищої освіти 3-4 курсів, опитування фокус-груп (здобувачі, НПП) засвідчують, що обсяг навчального навантаження, яке студент має право обрати самостійно, становить 25% від загального (60 кредитів ECTS), що відповідає Закону України «Про вищу освіту». Крім того, формування індивідуальної освітньої траєкторії студента реалізується через вільний вибір тем і наукових керівників курсових і кваліфікаційних робіт; участь здобувачів у предметних олімпіадах та наукових заходах, що проводяться в Університеті та інших ЗВО. Спількування із здобувачами вищої освіти дає підстави стверджувати, що процедури вибору дисциплін є зрозумілими і організовані відповідно до нормативних документів ЗВО.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Навчальний план ОП, що акредитується, передбачає вагому частку практичних занять насамперед з арабської та французької мов, а також низки обов'язкових і вибіркового дисциплін, спрямованих на здобуття професійних компетентностей (ОК9 Основи теорії і практики перекладу арабської мови; ОК13 Вступ до філології (ч.1 Латинська мова); ОК14 Українська мова і література (ч. 1 Українська мова: основи редагування); ВБ1.08 Переклад арабськомовних економічних та комерційних текстів; ВБ1.10 Переклад арабськомовних юридичних та дипломатичних текстів; ВБ1.12 Арабські діалекти; ВБ1.11/ВБ2.12 Друга східна мова (перська); ВБ2.06 Арабськомовний корпоративний дискурс; ВБ2.10 Арабськомовний сегмент Інтернет-комунікації). Опанування цих дисциплін дозволяє сформувати як загальні компетентності, передбачені Стандартом і ОП (ЗК 1-3, 6-13), так і відповідні фахові компетентності (ФК 1-2, 5-12). Організація практичної підготовки в КНУТШ регламентується Положенням про організацію освітнього процесу у КНУТШ (п. 4.5) (<https://cutt.ly/a4Sv0y1>) та Положенням про навчальні та виробничі практики студентів Навчально-наукового інституту філології (<https://cutt.ly/n5SSMBB>). ОП «Арабська мова і література та переклад, французька мова» містить 8 кредитів ECTS для практичної підготовки здобувачів вищої освіти з відривом. Студенти проходять обов'язкову комунікативно-перекладацьку практику з арабської і французької мов (по 4 кредити ECTS відповідно), яка триває 6 тижнів у 7 семестрі. Місце практичної підготовки в структурі ОП є логічним, оскільки їй передують вивчення відповідних дисциплін мовознавчого і перекладознавчого спрямування. Базами практики для здобувачів ОП є підприємства і установи, з якими ЗВО укладає договори про співпрацю. На 2022-2023 н.р. базами проведення дистанційної практики для студентів даної ОП визначено Національний інститут стратегічних досліджень, Національний музей мистецтв імені Богдана і Варвари Ханенків, що підтверджено договорами, наданими гарантом ОП. Роботодавці (М. Нагорний, Надзвичайний і Повноважний Посол України в Арабській Республіці Єгипет; В. Мартинюк, Радник відділу Близького Сходу 5-го Територіального департаменту МЗС України) під час інтерв'ю підкреслили, що тісно співпрацюють з кафедрою мов і літератур Близького та Середнього Сходу в питаннях, пов'язаних з наданням автентичних матеріалів для перекладу. Доцент кафедри романської філології Т. Угрин зазначила, що комунікативний аспект практики забезпечується завдяки виконанню студентами творчих завдань з перекладу, реферування і публікації текстів культурологічного змісту на сторінках кафедри в соціальних мережах, а також участі в їх обговоренні. Під час зустрічі з ЕГ здобувачі підтвердили, що викладачі кафедри-керівники практик від ЗВО перебувають з ними на постійному зв'язку, надсилають додаткові матеріали для роботи. Гарант, розробники ОП, роботодавці, студенти і випускники високо оцінюють значення комунікативно-перекладацької практики для формування ЗК і ФК здобувачів ОП.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Освітня програма спрямована на набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), які відповідають заявленим цілям. Робочі програми більшості дисциплін передбачають формування загальних компетентностей, покликаних розвинути вміння бути членом команди, працювати на результат, керувати своїм часом протягом навчального процесу, здатність брати на себе відповідальність, вміння залагоджувати конфлікти, комунікувати з різними соціальними групами. Тематика навчальних дисциплін та методи оцінювання формують у здобувачів комунікативні навички та навички міжкультурного спілкування. Зорема зміст ОК5 Філософія передбачає системне опанування базових основ філософії, набуття навичок, що формують вправність мислення, розвиненість рефлексії та здатність до наукової комунікації. На заняттях з ОК6 Соціально-політичні студії у студентів формуються знання про особливості сучасного українського суспільства, політики і влади у порівняльному контексті, про специфіку соціологічного та політологічного знання про проблеми і тенденції розвитку суспільства, політики і влади. Метою ОК11 Історико-країнознавчі студії (ч. 2 Лінгвокраїнознавство країн Арабського Сходу) є надання студентам упорядкованої системи знань про країни арабського світу, необхідної для вироблення навичок міжкультурної комунікації, формування у студентів сукупності знань про сучасне ідеологічне, суспільно-політичне, культурне та

економічне життя країн арабського світу з позицій лінгвокраїнознавчого підходу, систематизація соціолінгвістичних знань студентів. Під час експертизи ЕГ отримала докази щодо активного формування соціальних навичок здобувачів і в позанавчальний час. У ННІФ функціонує Єгипетський центр арабської мови і культури, який ініціює проведення культурно-просвітницьких заходів, зустрічей з носіями мови. Під час зустрічей з НПП кафедри, здобувачами, представниками студентського самоврядування підтверджено участь студентів ОП у культурно-мистецьких, благодійних і волонтерських проектах, ініційованих керівництвом ЗВО, ННІФ, студактивом. Отже, зміст ОП передбачає набуття студентами соціальних навичок, що і було підтверджено під час зустрічі з роботодавцями і випускниками.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

За відсутності професійного стандарту аналіз змісту ОП було проведено на основі відомостей самооцінювання, вивчення нормативної документації, зустрічей з фокус-групами.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз ОП і навчального плану засвідчує, що обсяг фактичного навантаження здобувачів є оптимальним для досягнення ПРН і відповідає нормам, зафіксованим у нормативних документах ЗВО. Обсяг освітнього компонента (чи його частини, що вивчається впродовж семестру) становить в середньому 2-4 кредити, за винятком ОК8 Практичний курс арабської мови (3-15 кредитів), ОК 16 Практичний курс французької мови (3-5 кредитів), що зумовлено необхідністю інтенсивної мовної практики здобувачів. Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ (п. 5) (<https://cutt.ly/a4Svoyl>) кількість годин навчальних занять у навчальних дисциплінах планується з урахуванням досягнутої здобувачами освіти здатності навчатися автономно та становить (у відсотках до загального обсягу навчального часу, для денної форми навчання): від 33 до 50 – за рівнем бакалавра. Під час зустрічей з НПП, студентами і керівником навчально-методичного відділу КНУТШ А. Пижилом ЕГ підтвердила інформацію, про розподіл аудиторної і самостійної роботи з дисциплін практичної підготовки: обсяг часу, відведений для самостійної роботи студента за ОС Бакалавр, складає від 50 до 67 %. Для дисциплін загальної гуманітарної підготовки розподіл годин на самостійну і аудиторну роботу зберігається в межах 2/3 до 1/3 відповідно. НПП кафедри і адміністрація ННІФ періодично проводять опитування здобувачів освіти щодо їхньої завантаженості під час аудиторної і самостійної роботи. Аналіз розкладів, представлених на сайті КНУТШ (<https://cutt.ly/s5Dhjhw>), спілкування зі студентами довели, що обсяг ОП та окремих освітніх компонентів реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та ПРН.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Аналіз ОП і навчального плану засвідчує, що обсяг фактичного навантаження здобувачів є оптимальним для досягнення ПРН і відповідає нормам, зафіксованим у нормативних документах ЗВО. Обсяг освітнього компонента (чи його частини, що вивчається впродовж семестру) становить в середньому 2-4 кредити, за винятком ОК8 Практичний курс арабської мови (3-15 кредитів), ОК 16 Практичний курс французької мови (3-5 кредитів), що зумовлено необхідністю інтенсивної мовної практики здобувачів. Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ (п. 5) (<https://cutt.ly/a4Svoyl>) кількість годин навчальних занять у навчальних дисциплінах планується з урахуванням досягнутої здобувачами освіти здатності навчатися автономно та становить (у відсотках до загального обсягу навчального часу, для денної форми навчання): від 33 до 50 – за рівнем бакалавра. Під час зустрічей з НПП, студентами і керівником навчально-методичного відділу КНУТШ А. Пижилом ЕГ підтвердила інформацію, про розподіл аудиторної і самостійної роботи з дисциплін практичної підготовки: обсяг часу, відведений для самостійної роботи студента за ОС Бакалавр, складає від 50 до 67 %. Для дисциплін загальної гуманітарної підготовки розподіл годин на самостійну і аудиторну роботу зберігається в межах 2/3 до 1/3 відповідно. НПП кафедри і адміністрація ННІФ періодично проводять опитування здобувачів освіти щодо їхньої завантаженості під час аудиторної і самостійної роботи. Аналіз розкладів, представлених на сайті КНУТШ (<https://cutt.ly/s5Dhjhw>), спілкування зі студентами довели, що обсяг ОП та окремих освітніх компонентів реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та ПРН.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

ОП враховує сучасні вимоги до нового покоління фахівців-філологів, прописані у Стандарті вищої освіти за спеціальністю «Філологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти; спрямована на підготовку фахівців,

компетентних у питаннях діяльності, пов'язаної з аналізом, творенням, перекладом письмових та усних текстів різних жанрів і стилів, організацією комунікації арабською та французькою мовами; обізнаних у питаннях літературного процесу різних періодів в країнах Арабського Сходу та здатних розуміти й перекладати арабськомовні художні твори. ОП забезпечує формування індивідуальної освітньої траєкторії.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Видається некоректним включення додаткових ФК, які формуються виключно дисциплінами вибіркового блоку і подаються з метою інформування про переваги певної моделі вибіркової (серед інших, запропонованих ЗВО), до загального переліку програмних ФК, які мають досягатися незалежно від вибіркової. Рекомендуємо в оновленому варіанті ОП презентувати такі ФК за допомогою спеціального маркування (*за умови обрання ВБ1 / ВБ2). Видається недоцільним включення ПРН22-ПРН25, досягнення яких забезпечується вибілковими компонентами ОП і які презентуються з метою інформування про переваги певної моделі вибіркової, до загального переліку РН, досягнення яких передбачено незалежно від вибіркової. Рекомендуємо в оновленому варіанті ОП презентувати такі ПРН за допомогою спеціального маркування (*за умови обрання ВБ1 / ВБ2). Формат презентації структурно-логічної схеми в ОП потребує доопрацювання, адже неможливо зробити висновок про послідовність вивчення і взаємозв'язок ОК. Рекомендуємо в оновленій версії ОП унаочнити в структурно-логічній схемі взаємопов'язаність і послідовність вивчення О

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Освітня програма загалом відповідає визначеному критерію: обсяг ОП та окремих ОК відповідає вимогам законодавства, зміст програми в цілому має чітку структуру, а освітні компоненти в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та ПРН. Зміст ОП відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності 035 «Філологія», а саме 035.060 Східні мови та літератури (переклад включно), перша – арабська. Структура програми забезпечує формування індивідуальної освітньої траєкторії, обсяг навчального навантаження, яке студент має право обрати самостійно, становить 25% від загального (60 кредитів ECTS), що відповідає Закону України «Про вищу освіту». Навчальний план ОП передбачає вагому частку практичних занять та комунікативно-перекладацьку практику, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності. Освітня програма спрямована на набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), які відповідають заявленим цілям. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах ECTS) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання. Окреслені недоліки не перешкоджають досягненню заявлених цілей та програмних результатів навчання. Обов'язкові ОК складають логічну взаємопов'язану систему, дозволяють сформулювати загальні і спеціальні (фахові) компетентності, досягнути РН, визначені Стандартом. Обґрунтований підхід до визначення ФК і РН, що забезпечуються варіативною складовою навчального плану, і відповідна презентація цієї інформації в описі ОП сприятиме подальшому вдосконаленню ОП у контексті Критерію 2.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання за ОП «Арабська мова і література та переклад, французька мова» регульовано загальними Правилами прийому на навчання до Київського національного університету імені Тараса Шевченка в 2022 році, схваленими рішенням Вченої ради КНУТШ (протокол від 16 травня 2022 р. № 16), затвердженими наказом ректора КНУТШ від 16 травня 2022 р. № 245-32. Зазначений документ оприлюднено на офіційному веб-сайті ЗВО (<https://cutt.ly/X7СМХjH>). Аналіз Правил прийому на навчання до КНУТШ в 2022 році переконав, що правила викладені чітко і зрозуміло, відповідають Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2022 році, затверджену наказом Міністерства освіти і науки України 27 квітня 2022 року № 392 (зі змінами і доповненнями, внесеними наказами Міністерства освіти і науки України від 02 травня 2022 року № 400, 29 червня 2022 року № 598, від 02 липня 2022 року № 608), зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 03 травня 2022 року за № 487/37823. Додаток 2.1 вищезазначеного документу містить перелік спеціальностей та освітніх програм, за якими оголошується прийом на навчання, ліцензовані обсяги та нормативні терміни навчання для здобуття освітнього ступеня бакалавра. На сьогодні триває підготовка Правил прийому на навчання до Київського національного університету імені Тараса Шевченка в 2023 році. Офіційна сторінка приймальної комісії КНУ імені Тараса Шевченка (<https://vstup.knu.ua/>) містить основну інформацію для вступника: правила прийому, розклад проведення днів відкритих дверей, презентації факультетів і інститутів, контакти і розташування відбіркових

комісії, етапи вступної кампанії тощо. Крім того, найактуальніші питання вступної кампанії 2023 року висвітлюються в Телеграм-каналі приймальної комісії, на сторінках Центру зв'язків з громадськістю в соцмережах Facebook, Instagram. Аналіз документів засвідчив, що Правила прийому на навчання в 2022 році прозорі, не містять ознак дискримінації потенційних вступників на ОП «Арабська мова і література та переклад, французька мова» за першим рівнем вищої освіти.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Прийом на підготовку фахівців з вищою освітою в 2022 році здійснювався відповідно до ліцензії в межах ліцензованого обсягу для кожного рівня вищої освіти та спеціальності. Ліцензований обсяг ОП «Арабська мова і література та переклад, французька мова» денної форми навчання становить 20 осіб. Для конкурсного відбору осіб, які на основі повної загальної середньої освіти вступають на перший курс для здобуття ступеня бакалавра за даною ОП, зараховувалися бали національного мультипредметного тесту з української мови (перший предмет), математики (другий предмет) та історії України (третій предмет), або бали зовнішнього незалежного оцінювання 2019–2021 років з трьох конкурсних предметів. Додаток 2.4 до Правил прийому визначав перелік конкурсних предметів та їхні вагові коефіцієнти для вступників на основі повної загальної середньої освіти на ОП, що акредитується: українська мова – 0,4; математика і історія України – по 0,3. Підпункт 2.4.2 вищезазначеного Додатку містить перелік конкурсних предметів у сертифікатах Українського центру оцінювання якості освіти 2019–2021 років та їхні вагові коефіцієнти для вступників на основі повної загальної середньої освіти: українська мова і література (К 0,25), іноземна мова (К 0,45), історія України або математика, або біологія, або географія, або фізика, або хімія (К 0,20). Розділ 6 Загальних положень Правил прийому містить вимоги до змісту мотиваційного листа. Аналіз цих даних засвідчив, що коефіцієнти кожного предмету вмотивовані особливостями ОП. Мінімальне значення кількості балів, з якими вступник допускається до участі в конкурсі для вступу на навчання для здобуття ступеня бакалавра на основі повної загальної середньої освіти, становить 101 бал з кожного конкурсного предмета. Конкурсний бал для вступу на основі повної загальної середньої освіти на конкурсні пропозиції на місяць за державним замовленням не може бути менше ніж 125 балів (Вступ 2022). За інформацією з відкритих джерел (<https://vstup2022.edbo.gov.ua/offer/965971>), середній бал студентів, зарахованих на ОП «Арабська мова і література та переклад, французька мова» в 2022 році, становив 174. Отже, правила прийому на навчання загалом враховують особливості реалізації ОП, що акредитується.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, регулюється Положенням про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (<https://cutt.ly/a4Svoy1>), Додатком до правил прийому «Порядок поновлення та переведення здобувачів вищої освіти (студентів, слухачів, курсантів) у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» <http://vstup.univ.kiev.ua/userfiles/files/instruction.pdf>, Порядком проведення в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка атестації для визнання здобутих кваліфікацій, результатів навчання та періодів навчання в системі вищої освіти, здобутих на тимчасово окупованій території України після 20 лютого 2014 року (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Atestaciya_PK_2016_Dodatok1.pdf). Результати попереднього навчання зараховуються студенту за умови відповідності результатів навчання освітніх компонентів (навчальних дисциплін, програм практик, курсових робіт), їх кредитного виміру і форм контролю освітньої програми, на якій здійснюватиметься навчання, у порядку, визначеному Положенням про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (п. 7.4.5, п. 11.3.2). Дисципліни вільного вибору студента, які не впливають на присвоєння кваліфікації, можуть бути перераховані замість будь-яких дисциплін закладу-партнера того самого рівня повністю без обмежень. Порядок організації програм академічної мобільності для учасників освітнього процесу Університету на території України чи поза її межами та учасників освітнього процесу вітчизняних / іноземних закладів вищої освіти / наукових установ регулюється Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність Київського національного університету імені Тараса Шевченка (<https://cutt.ly/B5DlzHA>). Визнання результатів навчання в рамках академічного співробітництва з ЗВО-партнерами здійснюється з використанням європейської системи трансферу та накопичення кредитів ECTS або з використанням системи оцінювання навчальних досягнень студентів, прийнятої у країні закладу-партнера, якщо в ній не застосовується ECTS (пп. 23-26). Представник відділу міжнародних зв'язків Н. Серьогіна проінформувала ЕГ про наявність угод про співпрацю між КНУТШ і Кувейтським університетом, Каїрським університетом, наВЕла дані про академічну мобільність студентів у 2018-2019 рр. Ця інформація знайшла підтвердження і під час зустрічі з випускниками, коли деякі з них поділилися досвідом участі в програмах академічної мобільності. Проте з початку реалізації ОП, що акредитується (2020 р.), приклади визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, відсутні.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедуру визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регулює Положення про валідацію і визнання результатів навчання, здобутих у процесі неформальної та/або інформальної освіти у програмах вищої та фахової передвищої освіти КНУТШ <http://senate.univ.kiev.ua/?p=2271> Загальний обсяг ОК ОП, що може бути перезарахований здобувачу за підсумками валідації і визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, не перевищує 25 відсотків ОП (п. 2.8). У межах одного контрольного заходу допускається визнання РН, що відповідають ОК (кільком суголосним ОК) обсягом не більше 15 кредитів ЄКТС (п. 4.5.4). Вищезазначений документ визначає перелік осіб, які можуть претендувати на валідацію результатів навчання, здобутих у процесі неформальної та/або інформальної освіти, сферу застосування і обмеження щодо валідації та/або визнання РН, алгоритм прийняття рішення щодо можливості визнання тощо. Процедура оцінювання та визнання результатів неформального та/або інформального навчання чітко прописана у Розділі 4. Надійність визнання РН гарантована наступними чинниками: 1) заява, декларація та додаткові матеріали оцінюються уповноваженим консультантом та гарантом ОП на відповідність змісту і складності ПРН або, у випадку перезарахування результатів навчання в межах ВК, на відповідність дескрипторам рівня Національної рамки кваліфікацій, за яким реалізується ОП; 2) оцінювання та визнання результатів неформального та/або інформального навчання здійснюється комісією, до складу якої входять не менш ніж три особи; 3) обґрунтований вибір інструментів оцінювання; 4) відеофіксація процедури оцінювання. Позитивною практикою вважаємо контроль за дотриманням вимог системи внутрішнього забезпечення якості освіти при валідації результатів навчання, здобутих у процесі неформальної та/або інформальної освіти, який здійснює відділ забезпечення якості освіти. Положення не обмежує академічну свободу НПП Університету щодо внесення до робочої програми ОК рекомендацій з можливого (як альтернативний варіант освітньої траєкторії) опанування окремих результатів навчання шляхом інформальної освіти або завдяки участі у програмах неформальної освіти (п. 1.6). У робочих програмах ОК даної ОП не міститься інформації про такі можливості, що пояснюється тим, що Положення було затверджене Вченою радою КНУТШ лише 06.02.2023 (протокол № 8), проте викладачі кафедри мов і літератур Близького та Середнього Сходу під час зустрічі з ЕГ запевнили, що надають здобувачам повну інформацію про цей альтернативний варіант освітньої траєкторії, а студенти під час зустрічі з ЕГ це підтвердили. На думку ЕГ, правила валідації і процедура визнання результатів навчання, здобутих у процесі неформальної та/або інформальної освіти, є чіткими і зрозумілими.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому на навчання за ОП є чіткими, зрозумілими й загальнодоступними, не містять дискримінаційних положень, враховують особливості програми. Ґрунтовна нормативна база КНУТШ, досвід інтернаціоналізації освітнього процесу, угоди про співробітництво і меморандуми про взаєморозуміння уможливають визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Відсутність на ОП прикладів визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, після 2020 р. Рекомендуємо активніше залучати здобувачів до участі у програмах академічної мобільності, зокрема використовувати можливості внутрішньої мобільності. Гаранту ОП до кінця 2022-2023 н.р. провести аналіз аналогічних освітніх програм, які реалізуються у вітчизняних ЗВО, вивчити перспективи програм внутрішньої академічної мобільності, розглянути на засіданні фокус-групи з подальшим формуванням пропозицій для відповідних структурних підрозділів Університету. З огляду на затверджене Положення про валідацію і визнання результатів навчання, здобутих у процесі неформальної та/або інформальної освіти у програмах вищої та фахової передвищої освіти КНУТШ, рекомендуємо інформувати здобувачів про можливості визнання результатів навчання, отриманих у неформальній /інформальній освіті. В оновлених варіантах робочих програм ОК на 2023-2024 н.р. внести рекомендації з можливого (як альтернативний варіант освітньої траєкторії) опанування окремих результатів навчання шляхом інформальної освіти або завдяки участі у програмах неформальної освіти (серпень 2023).

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

ОП «Арабська мова і література та переклад, французька мова» у цілому відповідає вимогам критерію: правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднюються на офіційному веб-сайті Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу. Університет має позитивний досвід визнання таких результатів, у т.ч. і на даній ОП до 2020 року. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу. Вищезазначені недоліки не є суттєвими і не перешкоджають досягненню заявлених цілей та програмних результатів навчання. Експертна група оцінює рівень відповідності Критерію 3 як В.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми та методи навчання і викладання на ОПП визначені у розділі 4 «Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ» (<https://bit.ly/3UzJWpG>). Основні форми освітнього процесу реалізуються у низці методів (пояснювально-ілюстративно-репродуктивний, проблемний, програмований і дослідницький), відображених у відповідній таблиці відомостей СО, а також у РП, розміщених на сторінці кафедри мов і літератур Близького та Середнього Сходу (<https://bit.ly/3mC65qO>). На ОПП використовують різноманітні методи навчання, спрямовані на формування відповідних ЗК і ФК, зокрема: метод проблемного викладу, філологічний аналіз та експеримент, евристична бесіда, аудіовізуальний і граматико-перекладний методи тощо. Під час зустрічі зі здобувачами та випускниками ЕГ засвідчила, що форми і методи навчання та викладання на ОПП загалом сприяють досягненню необхідних ПРН, хоча окремі з учасників інтерв'ю висловили зауваги до рівня викладання французької мови та окремих ОК (ОК «Основи екології», ОК «Українська мова і література (частина 2)»). Про велику потребу у випускниках ОПП як фахівців із арабської мови та перекладу, а також про позитивну співпрацю з ними вказали на зустрічі з ЕГ роботодавці та інші зовнішні стейкхолдери (зокрема, радник відділу Близького Сходу 5-го Територіального департаменту МЗС України В. Мартинюк, посол України в Арабській Республіці Єгипет М. Нагорний, зав. відділу Близького та Середнього Сходу Інституту сходознавства імені А.Ю. Кримського НАН України О. Хамрай та ін.). Студентоцентрованість ОПП визначається у розділі 4.3 Статуту КНУТШ (<https://bit.ly/3Inonms>), а механізми її реалізації – у частині 2 (розділ 3) «Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ» (<https://bit.ly/3SDcMEN>). ЕГ під час візиту та інтерв'ю зі здобувачами встановила, що основні принципи студентоцентрованого підходу на ОПП реалізуються у таких аспектах: щоместрові формальні та неформальні опитування здобувачів щодо якості освіти (актуальні результати формального моніторингу якого за останні три роки, оприлюднені онлайн на сторінці кафедри у розділі «Моніторинг освітньої програми» (<https://bit.ly/41y4qkH>), окрім опитування у II семестрі 2022 р., що не відбулося внаслідок початку повномасштабної війни), забезпечення академічної мобільності, вільний вибір вибіркового ОК і тем кваліфікаційних робіт, налагоджені шляхи комунікації з НПП (зокрема, у контексті дистанційного навчання та його технічного супроводу з урахуванням асинхронних засобів доступу до освітніх матеріалів, що важливо з огляду на можливі обмеження електропостачання). Поняття академічної свободи затверджене в розділі 2 Етичного кодексу КНУТШ (<https://bit.ly/3kpxrzl>) і, відповідно до результатів зустрічі ЕГ з НПП, втілюється у вільному виборі форм і методів навчання та викладання, технологій для забезпечення дистанційного навчання, а також програм стажування.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Інформація щодо організації та змісту освітнього процесу опублікована на сайті кафедри мов і літератур Близького та Середнього Сходу (<https://bit.ly/3mxZLR2>) у формі робочих програм для обов'язкових та вибіркового ОК вибіркового блоків. Структура робочих програм регламентована частиною 2, розділу 2.11 «Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ» (<https://bit.ly/3L2K4KY>), а також відповідною формою (<https://bit.ly/3m3cNoW>) та інструкцією щодо її наповнення (<https://bit.ly/3Z2LCtm>). «Положення про порядок оцінювання знань студентів при кредитно-модульній системі організації навчального процесу у КНУТШ» (<http://nmc.univ.kiev.ua/docs/POLOJENNIA-2010-1.doc>) передбачає вимоги до рівня досягнення запланованих ПРН та рівня сформованості ЗК і ФК. Критерії оцінювання розробляються НПП на основі цього Положення, оформлюються як розділ робочої програми та доводяться до відома здобувачів ОПП на першому занятті. Під час зустрічі з ЕГ здобувачі ОПП підтвердили, що на всіх ОК у межах вступного заняття вони отримують необхідну інформацію про зміст дисциплін, форми контролю та критерії оцінювання. У контексті дистанційного навчання та проблем із електрозабезпеченням здобувачі вказали на постійний інтернет-діалог із НПП ОПП (через Telegram та інші месенджери), а також позитивно оцінили можливість асинхронного онлайн-доступу до навчально-методичних матеріалів ОК ОПП на платформі Google Classroom

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Поєднання навчання та досліджень на ОПП визначається у «Положенні про Наукове товариство студентів та аспірантів КНУТШ» (<https://bit.ly/3XVhNJF>) та у розділі 1.8 «Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ» (<https://bit.ly/41n7i4D>). Під час роботи з відомостями СО, додатковими документами, наданими ЗВО, та під час зустрічей із НПП, здобувачами та випускниками ЕГ пересвідчилася, що ОПП має освітньо-науковий фокус, який реалізується у підготовці здобувачів до дослідницької діяльності в рамках відповідних частин комплексної ОК 13 «Вступ до філології» («Основи мовознавства: синхронія», «Основи мовознавства: діахронія», «Вступ до арабської філології»). Атестація випускників ОПП, зокрема, передбачає написання та публічний захист індивідуальної науково-дослідної, кваліфікаційної роботи. Аналіз тем кваліфікаційних робіт, оприлюднених онлайн на кафедральному сайті (зокрема, 2021-2022 н. р.: <https://bit.ly/4oixhc4>, 2020-2021 н. р.: <https://bit.ly/3Aouyqdm>, 2019-2020 н. р.: <https://bit.ly/3od9xZl>), загалом підтверджує їхню відповідність фокусу та спеціалізації ОПП. Відповідно до надісланих доказів на запит ЕГ, поширеною є практика апробації досліджень здобувачів у формі участі в конференціях (<https://bit.ly/3MFTY6I>) та публікації тез у співавторстві з НПП (наприклад, с. 21-22 у <https://bit.ly/3AzfBOE>). На зустрічі з викладацьким складом ОПП, а також під час огляду матеріально-технічної бази ЗВО ЕГ з'ясувала, що дослідницька діяльність здобувачів забезпечується інформаційною та організаційною підтримкою на базі наукових ресурсів Єгипетського центру арабської мови та культури (<https://bit.ly/3mAUSH2>), відкритого в Інституті філології КНУТШ при сприянні Посольства Арабської Республіки Єгипет у 2008 р.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Процедура перегляду змісту ОК визначена «Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ» (<https://bit.ly/3km6koR>). Упродовж навчального року оновлення або створення нових ОК та ОПП можуть ініціювати окремі штатні НПП, а також кафедри КНУТШ. Наприкінці кожного семестру зміни до ОК можуть пропонувати студенти, відгуки яких систематизує та узагальнює Студентський парламент Інституту. Підставою до змін в ОК, відповідно до наданих доказів ЗВО, може бути також і позиція зовнішніх стейкхолдерів, висловлена на засіданні кафедри мов і літератур Близького та Середнього Сходу. ЕГ пересвідчилася у факті широкого впровадження викладачами результатів власних наукових розвідок у зміст ОК ОПП (Ю. Кочержинський та О. Хоміцька – ОК «Практичний курс арабської мови»; І. Субота – ОК «Історія арабської літератури (частина 3)»; І. Сівков – ОК «Теорія та історія арабської мови (частина 1)»), а також в актуальності навчально-методичного забезпечення низки ОК (ОК «Практичний курс арабської мови», ОК «Теорія та історія арабської мови», ОК «Основи теорії і практики перекладу арабської мови», ОК «Історія арабської літератури» та ін.). На зустрічі з ЕГ гарант підтвердила, що кафедра мов і літератур Близького та Середнього Сходу залучає до викладання носіїв мови (зокрема, А. Субх), які сприяють якості освітньо-професійної підготовки здобувачів. Водночас, попри те, що у відомостях СО вказано про «вилучення російських видань зі списку рекомендованих джерел» під час «оновлення змісту всіх програм обов'язкових та вибіркових дисциплін [, яке] відбулося на початку 2022-2023 н.р.», ЕГ виявила факти використання російської літератури в РП ОК «Літературознавство та зарубіжна література (частина 2)» («Альбедиль М.Ф. Протоиндийская цивилизация. Очерки культуры. М., 1994», «Дандамаев М.А, Луконин В.Г. Культура и экономика древнего Ирана. М., 1993», «Дьяконов И.М. Пути истории. М., 1994», «История Востока. Т. I. Восток в древности. М., 2002», «История Древнего Востока. Тексты и документы. Под ред. В.И. Кузищина. М., 2002» та ін.). Відповідно до результатів зустрічі зі здобувачами, ЕГ рекомендує продовжити створення (внаслідок відсутності вітчизняних аналогів) української навчально-методичної літератури та/або залучення сучасних міжнародних фахових англomовних видань, які могли б замінити російськомовні джерела в ОК ОПП.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Інформування про можливості реалізації міжнародної академічної мобільності здійснюється через сайт відповідного відділу КНУТШ (<https://bit.ly/3IuY2CW>), де розміщена актуальна інформація для здобувачів та НПП ЗВО (зокрема у контексті стажувань за програмою обміну Erasmus+), і для тих осіб, хто хоче відвідати ЗВО в рамках академічної мобільності (англomовна версія сайту: <https://bit.ly/3kqzvhj>). «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність» (<https://bit.ly/3KAcex5>) визначає організацію участі у програмах академічної мобільності для учасників освітнього процесу ЗВО, у тому числі здобувачів освітнього ступеня бакалавра. Участь у програмах академічної мобільності для НПП регулює «Положення про підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників КНУТШ» (<https://bit.ly/3IPo8z6>). На зустрічі з ЕГ представниця відділу міжнародних зв'язків КНУТШ Н. Серьогіна підтвердила, що здобувачі та НПП активно беруть участь у програмах міжнародної академічної мобільності (відповідні докази долучено до матеріалів АС), зокрема, учасниками закордонних стажувань з-поміж НПП були: І. Сівков (Каїрський університет, Єгипет, 2019), І. Субота (Каїрський університет, Єгипет, 2018), О. Хоміцька (Центр імені короля Абдулли Бін Абдульазіза, Саудівська Аравія, 2020). У поточному навчальному році серед здобувачів учасницею академічної мобільності є К. Шалімова (Університет Вестмінстера, Велика Британія, <https://bit.ly/3UVqfcl>), а у попередні роки (згідно з доказами, надісланими на запит ЕГ) здобувачі були учасниками навчання або мовного стажування в Катарському, Кувейтському та Каїрському університетах. Наукова бібліотека ім. М. Максимовича КНУТШ забезпечує здобувачів та НПП безоплатним та дистанційним доступом до ресурсів бібліотеки, наприклад до міжнародних наукометричних БД Scopus (<https://bit.ly/43X7vNe>) та Web of Science (<https://bit.ly/3V5QzjJ>). На зустрічі з НПП та під час огляду матеріально-технічної бази ЕГ

пересвідчилася, що кафедра мов і літератур Близького та Середнього Сходу є партнером Посольства Єгипту в Україні, що сприяло створенню в Інституті філології КНУТШ у 2008 р. Єгипетського центру арабської мови та культури (<https://bit.ly/3KvQukw>). Також на ОПП, відповідно до надісланих доказів на запит ЕГ, налагоджено міжнародну академічну співпрацю з Катарським університетом (м. Доха, Катар), а також організовано Міжнародну конференцію з історії арабської літератури ICHAL – International Conference on the History of Arabic Literature, що до початку пандемії (2020 р.) відбувалася щорічно з 2015 р.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Сильні сторони: Форми та методи навчання, які використовують НПП, загалом сприяють готовності здобувачів ОПП до майбутнього працевлаштування та конкурентній здатності на ринку праці, а також відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Наукової бібліотека ім. М. Максимовича надає безкоштовний, дистанційний доступ для НПП і здобувачів ЗВО до міжнародних баз даних Scopus та Web of Science. Позитивна практика: Сайт відділу академічної мобільності КНУТШ забезпечує інформування здобувачів та НПП актуальними та широкими можливостями міжнародного співробітництва, зокрема у контексті стажувань за програмою обміну Erasmus+

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Нерелевантне використання російських джерел у списку рекомендованої літератури робочої програми нормативної ОК «Літературознавство та зарубіжна література (частина 2)». Рекомендації: ЕГ рекомендує до початку наступного навчального року вилучити нерелевантні джерела зі списку рекомендованої літератури робочої програми ОК «Літературознавство та зарубіжна література (частина 2)», а також продовжити створення (внаслідок відсутності вітчизняних аналогів) української арабістичної навчально-методичної літератури та/або залучення сучасних міжнародних фахових англомовних видань, які могли б замінити російськомовні джерела в ОК ОПП.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Підкритерії 4.1, 4.2, 4.3, 4.5 цілком відповідають вимогам. Форми та методи навчання і викладання загалом відповідають цілям та ПРН ОПП з урахуванням принципів студентоцентрованості та академічної свободи (підкритерій 4.1). Учасники освітнього процесу своєчасно отримують інформацію про організацію навчання, що публікується онлайн на сторінці кафедри, зокрема у формі РП для всіх ОК (підкритерій 4.2). Здобувачі ОПП апробують результати своїх досліджень у формі доповідей на наукових конференціях із публікацією тез у співавторстві з НПП (підкритерій 4.3). НПП ОПП, окрім стажувань, є партнерами Посольства Арабської Республіки Єгипет в Україні, що сприяло створенню в ЗВО Єгипетського центру арабської мови та культури; на ОПП налагоджено міжнародну академічну співпрацю з Катарським університетом (м. Доха, Катар), а також організовано Міжнародну конференцію з історії арабської літератури; ЗВО забезпечує доступ до актуальної інформації про міжнародне співробітництво через сайт відділу академічної мобільності (підкритерій 4.5). Підкритерій 4.4 відповідає вимогам Критерію 4 частково: у списку літератури робочої програми для ОК «Літературознавство та зарубіжна література (частина 2)» виявлено нерелевантні російські джерела. З огляду на часткову невідповідність підкритерію 4.4 ЕГ оцінює рівень відповідності Критерію 4 як В

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Здійснення контрольних заходів у межах ОК ОП задля перевірки досягнення ПРН регулюється насамперед «Положенням про організацію освітнього процесу у КНУТШ» (Наказ № 170-32 від 11.04.2022р.) (<https://bit.ly/3ZciXlB>), «Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу у КНУТШ» (Наказ № 384-32 від 12.06.2022 р.) (<https://bit.ly/3SBjxXB>). Формами контрольних заходів на даній ОНП є

діагностичний, поточний і підсумковий контроль. Діагностичний контроль проводиться після закінчення роботи над темою/модулем фронтально у письмовій формі і надає можливість викладачам коригувати організацію навчального процесу. Поточний контроль навчальних досягнень здобувачів ОП проводиться впродовж семестру з метою оперативного отримання об'єктивних даних про рівень сформованості компетентностей та досягнення ПРН із ОК ОП. Відповідно до відомостей СО, поточний контроль може здійснюватися у формі контрольних робіт, тестів, письмових завдань, експрес опитування тощо. Аналіз робочих програм ОК і онлайн-зустріч ЕГ із викладачами засвідчує, що формами поточного контролю також є обговорення самостійно виконаних практичних завдань семінару, презентації індивідуальних проєктів (дослідницьких завдань), дискусії щодо викладених у них наукових проблем, аналізу матеріалу, способу представлення тощо, а також проведення тестування з питань семінару на основі самостійно опрацьованих джерел. Поточний модульний контроль в ННІФ проводиться у першій декаді жовтня та третій декаді листопада; у третій декаді лютого, першій декаді квітня та другій декаді травня. Здобувач вищої освіти має можливість ознайомитися з графіком проведення заліків, іспитів, консультацій, який оприлюднюється заздалегідь на стенді Інституту філології, а також у системі Triton. Положення про організацію освітнього процесу в КНУ (https://knu.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf) регламентує процес проведення контрольних заходів

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Атестація випускників спеціальності 035 Філологія (035.060 Філологія (східні мови та літератури (переклад включно), перша – арабська) проводиться у формі комплексного підсумкового іспиту з арабської мови і літератури та перекладу, підсумкового іспиту з французької мови та захисту бакалаврської кваліфікаційної роботи, що відбувається під час засідання екзаменаційної комісії. Під час складання комплексного підсумкового іспиту з арабської мови і літератури та перекладу перевіряється ступінь володіння студентом теоретичними знаннями та практичними навичками у відповідних галузях, а також опанування результатів навчання. Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється згідно з «Положенням про організацію освітнього процесу у КНУТШ» (<https://bit.ly/3kCzwIk>). В умовах карантину і воєнного стану діє «Тимчасовий порядок проведення заліково-екзаменаційної сесії та підсумкової атестації з використанням технологій дистанційного навчання у КНУТШ» (<https://bit.ly/3J2ktB7>). Робоча програма кваліфікаційної роботи бакалавра знаходиться у вільному доступі на сайті Інституту філології. Програма містить вимоги до написання роботи, критерії оцінювання, визначає ПРН, які оцінюються. Захист кваліфікаційної роботи здобувачів вищої освіти на ОНП проводиться у формі публічного захисту. Позитивною практикою на ОП є систематичне залучення зовнішніх екзаменаторів для проведення атестації здобувачів ЗВО

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедура проведення контрольних заходів регулюється внутрішніми нормативними документами, зокрема «Положенням про організацію освітнього процесу у КНУТШ» (<https://bit.ly/3Ybvi8o>). На час проведення експертизи правила проведення контрольних заходів додатково регулюються «Тимчасовим порядком проведення заліково-екзаменаційної сесії та підсумкової атестації з використанням технологій дистанційного навчання у КНУТШ» (<https://bit.ly/3SBAJfA>). ЕГ переконалася в тому, що здобувачі ознайомлені з формами контрольних заходів та критеріями оцінювання, а об'єктивності та неупередженості сприяє зафіксована нормативно вимога регулярно інформувати здобувачів про кількість балів, набраних під час поточного контролю. У «Положенні про організацію освітнього процесу у КНУТШ» (<https://bit.ly/3Yfwpnk>) передбачено повторне проходження контрольних заходів для ліквідації академічної заборгованості, якщо здобувач отримав не більше двох незадовільних оцінок протягом навчального семестру. Студент має право на два перекладання: викладачеві; комісії. До складу такої комісії викладач, який приймав іспит (виставляв залік), як правило, не включається. Потенційна можливість процедури оскарження результатів контрольних заходів здобувачем передбачена у «Положенні про організацію освітнього процесу у КНУТШ» (<https://bit.ly/3SHGJDp>), «Порядком вирішення конфліктних ситуацій у КНУТШ» (<https://bit.ly/3KPOkhk>), «Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ» (<https://bit.ly/3Ya6E7Z>). У ЗВО не допускається перекладання семестрового контролю з метою покращення позитивної оцінки (п. 7.1.11 «Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ» (Наказ № 170-32 від 11.04.2022р.) (<https://bit.ly/3J2iAnO>). Спілкування ЕГ зі здобувачами ОНП продемонструвало, що студенти ознайомлені з процедурами вирішення конфліктних ситуацій і знають свої права.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

У ЗВО розроблено низку документів, які регламентують дотримання стандартів та процедур академічної доброчесності: “Положення про систему виявлення та запобігання академічному плагіату у КНУТШ” (<https://bit.ly/3ELsmbF>), Етичний кодекс університетської спільноти (<https://bit.ly/3EI7m5q>), “Положення про забезпечення дотримання академічної доброчесності у КНУТШ” (<https://bit.ly/3YbbvWk>), Ухвала КНУТШ “Вимоги етичної компетентності та запобігання неетичної поведінки представників університетської спільноти” від 05 квітня 2021 року (<https://bit.ly/3EIfzrm>), “Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ” (підрозділи 9.8, 10.7 та окремі підпункти розділів 7 і 8) (<https://bit.ly/41tR6Pn>), “Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу у КНУТШ” (підрозділ 5.3.) (<https://bit.ly/3mipDji>). Зустріч ЕГ зі здобувачами дала змогу ідентифікувати, що студенти даної ОНП розуміють терміни «академічна доброчесність», «унікальність», знають про наявні положення, що свідчить про чіткість та зрозумілість регламентації. Мотивація дотримання здобувачами академічної доброчесності полягає в: інформуванні їх щодо наслідків у разі порушення (незарахування роботи аж до дисциплінарної відповідальності: догана, письмове попередження, відрахування із КНУТШу); спілкуванні на тему важливості дотримання академічної доброчесності з гарантом ОП. Відповідно до додаткових доказів і під час онлайн зустрічі зі здобувачами та НПП було з’ясовано, що технічно перевірка на унікальність виконується за допомогою платформи Unicheck; перевіряються 100% кваліфікаційних робіт. КНУТШ традиційно бере участь у міжнародних проєктах спрямованих на впровадження принципів академічної доброчесності в практику вищої освіти України і популяризує їхні результати серед учасників освітнього процесу. Наприклад, проєкт «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти» (Academic Integrity and Quality Initiative – Academic IQ) (<https://bit.ly/3m6ocV4>) від Американських Рад з міжнародної освіти, який мав на меті об’єднати професійну спільноту освітян для обміну досвідом та співпраці задля підтримки академічної доброчесності та якості освіти й сприяння розвитку культури академічної доброчесності. Відповідно до наданої інформації ЕГ за час існування ОП фактів порушення академічної доброчесності здобувачами не зафіксовано. За результатами проведених онлайн зустрічей із усіма представниками стейкхолдерів ОП ЕГ стверджує, що політика академічної доброчесності втілена в інституційну культуру ЗВО та нормативно підкріплена відповідними внутрішніми документами та практиками.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Сильні сторони На ОП наявна система інформування здобувачів вищої освіти щодо форм контрольних заходів і критеріїв оцінювання. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів. Студенти обізнані з алгоритмом вирішення конфліктних ситуацій. Наявність та дієвість стандартів і процедури дотримання академічної доброчесності. Обізнаність здобувачів щодо поняття академічної доброчесності та її основних принципів, реальна популяризація академічної доброчесності серед здобувачів та академічної спільноти ЗВО. Позитивна практика Систематичне залучення зовнішніх екзаменаторів для проведення атестації здобувачів ОП

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Слабка сторона: Відсутність практики опитування здобувачів ОП стосовно чіткості та зрозумілості критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти за вибірковими компонентами. Рекомендація: До кінця 2023 року слід удосконалити процедуру опитування здобувачів ОП стосовно чіткості та зрозумілості критеріїв оцінювання навчальних досягнень, включивши до переліку ОК і ті, які були обрані здобувачами

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Загалом ОП в цілому відповідає Критерію 5. Підкритерій 5.1 відповідає вимогам Критерію частково: попри те, що здобувачі та випускники підтвердили зрозумілість і прозорість контрольних заходів і форм їхнього проведення, на ОП проводяться систематичні опитування щодо чіткості та зрозумілості критеріїв оцінювання лише для нормативних ОК. Форми атестацій здобувачів вищої освіти відповідають чинному стандарту вищої освіти. Позитивною практикою є залучення зовнішніх екзаменаторів для проведення атестації здобувачів ОП. Тож підкритерій 5.2 відповідає вимогам. В результаті оцінки підкритерію 5.3 встановлено, що той відповідає вимогам критерію 5: у ЗВО визначено чіткі правила проведення контрольних заходів і повторного їхнього проходження здобувачами. Підкритерій 5.4 цілком відповідає вимогам: принципи академічної доброчесності імплементовані в інституційну культуру КНУТШ, підкріплені нормативними документами, послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Проаналізувавши інформацію, подану в Таблиці 2 відомостей СО та додаткові документи, надані ЗВО, ЕГ дійшла висновку, що НПП, які забезпечують викладання на цій ОП, мають відповідні кваліфікації тим ОК, які викладають. Залучені до викладання НПП мають публікації у наукових виданнях, що індексуються у міжнародних БД (І. Сівков, О. Лефтерова, Л. Грицик, І. Коломієць, О. Кобчінська, І. Ситдикова, О. Хамрай, В. Радчук, А. Савенко, А. Подобайло, С. Сторожук), фахових виданнях України (М. Величко, Т. Маленька, В. Радчук, А. Савенко, І. Мороз, А. Подобайло, Г. Бандура, Т. Огнева, Ю. Серова, С. Черноус, Н. Ісаєва, І. Субота, А. Кучеренко, Г. Канова, О. Лефтерова); є (спів)авторами монографій з професійної тематики, підручників, посібників (М. Величко, Л. Малес, Г. Канова, О. Луценко, І. Коломієць, Г. Бандура); отримали свідоцтво про підвищення кваліфікації та/або (закордонне) стажування (К. Тищенко, Г. Канова, А. Кучеренко, Л. Грицик, І. Ситдикова). Так, О. Кобчінська, яка викладає ОК "Тенденції розвитку світового літературного процесу", має публікації "Mythological Intertext in Maeterlinck's Pelléas and Mélisande" (2021, Web of Science); О. Хамрай, який забезпечує викладання ОК "Теоретична граматики арабської мови", має публікації "Детермінантний підхід до опису арабської дієслівної морфології" (2020, Scopus), "Власні імена східного походження в офіційному документообігу України" (2020, Scopus), "Реальність граматичних явищ, істинність граматичного значення та "правильність" граматичних форм в арабській мові" (2021, Scopus). І. Ляшенко, яка викладає ОК "Українська і зарубіжна культура", має публікації "Wilhelm Dilthey: Understanding the Human World" (2018, Web of Science), "The management features of the university preparatory department" (2018, Scopus), "Higher education management in Ukraine: will generation change help us transform it faster?" (2018, Scopus), "European plastic art in anthropological dimension: from the Classics to the Postmodernism" (2018, Web of Science), "Chinese studies in Ukrainian philosophy of the Soviet period" (2021, Web of Science). Ю. Кочержинський, який забезпечує викладання ОК "Арабська мова: базовий рівень" та Субх А., що викладає ОК "Арабська мова: просунутий рівень" є співавторами низки підручників та словників: "Сучасний українсько-арабський словник (2009), Арабсько-український словник (2019), "Підручник з арабської мови для першого курсу" (2019), "Підручник з арабської мови для другого курсу" (2019). Тищенко К., який викладає "Основи мовознавства: синхронія" є автором понад 230 наукових та навчально-методичних праць. Важливим аспектом є те, що на ОП працюють викладачі-практики, носії мови (Алі Субх). Відповідно до аналізу матеріалів справи та додаткових доказів, окремі викладачі, які залучені до викладання на цій ОП, мають низьку публікаційну активність у наукових часописах за останні 5 років (О. Купчик, М. Величко, О. Лефтерова, О. Луценко, Л. Грицик, Г. Бандура, Т. Маленька, І. Мороз, А. Подобайло).

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

«Порядок конкурсного відбору на посади науково-педагогічних працівників у КНУ імені Тараса Шевченка» (<https://bit.ly/3kui2xS>) та «Положення про порядок проведення конкурсу на заміщення вакантних наукових посад у КНУТШ» (<https://bit.ly/3IEXiLF>) регулюють відбір кадрів. Під час зустрічей з НПП та адміністративним персоналом ЕГ з'ясувала, що у процесі конкурсного відбору враховуються наукова та педагогічна діяльність, зокрема: спеціальність і кваліфікація, науковий ступінь, вчене звання, кількість опублікованих наукових та науково-методичних праць, при цьому враховуються дослідження напрямом яких відповідає предметній спеціалізації ОП, наукова активність визначається показниками за останні п'ять років (за винятком декретних відпусток та періоду проходження військової служби). Для можливості подання документів до конкурсу викладач має провести відкрите заняття, яке попередньо погоджується кафедрою та призначаються рецензенти. Після цього кандидатура обговорюється на засіданні кафедри та, за умови позитивного рішення, рекомендується до затвердження Вченою радою ННІФ. Після проходження конкурсу з викладачем укладається контракт, термін якого складає від 1 до 5 років. Перед проходженням процедури переукладання контракту викладачі надають звіт про діяльність протягом звітного періоду, який обговорюється на кафедрі. ЕГ пересвідчилася, що НПП знають процедуру конкурсного відбору та вважають її прозорою (<https://bit.ly/3IHszs2>). Конкурсні процедури дозволяють забезпечити необхідний рівень професіоналізму НПП для успішної реалізації ОП. Під час зустрічі зі здобувачами та випускниками ЕГ отримала відгуки щодо високого рівня професіоналізму НПП, які викладають на цій ОП (К. Тищенко, М. Величко, Алі Субх).

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Під час зустрічі з потенційними роботодавцями ЕГ встановила, що кафедрою на постійній основі проводяться консультації з потенційними роботодавцями для визначення новітніх тенденцій у розвитку майбутніх сфер діяльності здобувачів вищої освіти і, за потреби, вносяться корективи до навчальних планів та освітніх програм. Під час таких зустрічей представники потенційних роботодавців висловлюють своє бачення щодо перспектив розвитку ОП «Арабська мова і література та переклад, французька мова», шляхів її оптимізації, зокрема серед основних пропозицій є розширення наповнення програм навчальних дисциплін фактами з історії, політології, економіки не лише арабських, але й інших мусульманських держав Близького Сходу та Північної Африки; поглиблення вивчення такого напрямку як африканістика шляхом впровадження курсів з вивчення історії, культури, традицій та діалектів країн африканського континенту, які б давали можливість студентам глибше зрозуміти специфіку цих країн. На відкритій зустрічі Микола Тарасенко, представник Інституту Сходознавства імені А.Ю. Кримського НАН України підкреслив активну академічну взаємодію, спільну публікаційну діяльність. Зав.відділу Близького та Середнього

Сходу Інституту Сходознавства імені А.Ю. Кримського НАН України д.філол.наук, проф. О. Хамрай зазначив, що до процесу викладання дисциплін старшокурсникам, а також проведення освітньо-виховних заходів залучені провідні наукові співробітники Інституту Сходознавства ім. А. Кримського НАН України. Під час онлайн-зустрічі з ЕГ здобувачі вищої освіти підтвердили, що в КНУТШ регулярно відбуваються майстер-класи та зустрічі з дипломатами різних рівнів, політичними діячами та випускниками, які досягли успіху за фахом.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Проаналізувавши відомості СО та інші документи, надані ЗВО, ЕГ дійшла висновку, що до викладання на цій ОП систематично залучаються професіонали-практики. Викладачі заохочують здобувачів до відвідування філологічних і перекладацьких семінарів, конференцій, вебінарів та інших заходів, що проходять в офлайн або онлайн форматах. З'ясовано, що загалом практика залучення професіоналів-практиків до аудиторних занять є традиційною для кафедри мов і літератур Близького та Середнього Сходу. Зі здобувачами вищої освіти працюють носії мови, які мають підтверджений високий рівень володіння літературною мовою та педагогічної майстерності (старший викладач кафедри А. Субх). Фахівці-практики мають можливість проводити лекційні заняття незалежно від наявності в них наукового ступеня. Також на кафедрі проходять стажування представники професорсько-викладацького складу інших вищих навчальних закладів України, в процесі якого відбувається обмін педагогічним досвідом, навчально-методичними матеріалами, інформацією щодо нових технологій і методик викладання іноземних (східних) мов. До процесу викладання дисциплін старшокурсникам, а також проведення освітньо-виховних заходів залучені провідні наукові співробітники Інституту Сходознавства ім. А.Кримського НАН України (д.філол.наук, проф. О. О. Хамрай, к.філол.н. Ю.М.Кочубей). Під час онлайн-зустрічі з ЕГ здобувачі підтвердили, що регулярно відбуваються зустрічі з роботодавцями.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Під час відкритої зустрічі, а також зустрічі зі здобувачами, НПП та представниками адмінперсоналу, ЕГ з'ясувала, що провідною процедурою моніторингу рівня професіоналізму НПП є систематичні опитування, які проводяться на рівні ЗВО, окремих підрозділів, гаранта ОП та окремих викладачів, що спонукає НПП до постійного підвищення рівня професіоналізму. З метою професійного розвитку викладачі беруть участь у професійних конференціях і заходах різного рівня поза університетом. На онлайн-зустрічі з ЕГ було зазначено, що викладачі беруть участь у наукових конференціях, підвищують рівень кваліфікації, та приймають активну участь у вдосконаленні ОП. Професійний розвиток викладачів ОП є одним з важливих сфер освітнього процесу. «Можливості для підвищення кваліфікації в структурі КНУТШ зокрема створюють: Інститут післядипломної освіти (<http://www.ipe.knu.ua/>); Відділ академічної мобільності КНУТШ (http://mobility.univ.kiev.ua/?page_id=2&lang=uk), Відділ міжнародних зв'язків <http://international.knu.ua/>. Діють програми: KNU professionals Digital skills Pro - програма розвитку цифрових компетентностей викладачів <https://www.facebook.com/kyiv.university/posts/5392026514155920>; KNU Teach Week - платформа для фахового розвитку НПП, підвищення рівня пед.майстерності (<http://www.univ.kiev.ua/news/11415>); Програми підвищення кваліфікації розроблені спільно ІПО і ВЗАО (<http://www.ipe.knu.ua/#details-o-2>, <http://www.ipe.knu.ua/#details-o-1>). Також члени експертної групи ОП за останні роки долучалися до низки навчально-методичних заходів, зокрема О. Хоміцька, І. Сівков (стажування за програмою підвищення кваліфікації іноземного викладача арабської мови для неносіїв: "Training of Foreign Teacher to Teach Arabic for Non-native Speakers" (Каїрський університет, м. Каїр, Єгипет, 2016 р.). Щорічно кафедра визначає викладачів із високою публікаційною активністю, які отримують премії. При переукладанні контрактів з КНУТШ передбачається виконання індивідуальних вимог: публікація статей, методичних праць, формування кар'єрної траєкторії. Активна підтримка ЗВО також надається у вигляді інформування щодо можливостей академічної мобільності для НПП, а також подальшого юридичного супроводу. Можливості для підвищення кваліфікації оприлюднюються Інститутом післядипломної освіти, відділом академічної мобільності КНУТШ, відділом міжнародних зв'язків. Викладачі підтвердили можливість доступу до таких програм: KNU professionals Digital skills Pro – програми розвитку цифрових компетентностей викладачів, KNU Teach Week – платформи для фахового розвитку НПП, можливості підвищення рівня пед. майстерності. Також ЕГ зазначає наявність у ЗВО постійної служби психологічної підтримки, яка, відповідно до результатів онлайн зустрічі, оперативно реагує на нові виклики у часі війни й активно працює з березня 2022 р., проводячи онлайн тренінги та надаючи консультації через телеграм-канал, що є проявом піклування ЗВО про своїх працівників і здобувачів.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Науково-педагогічні працівники за результатами їхньої діяльності заохочуються у вигляді виплати премій (наказ ректора № 71-32 від 31.01.2014 р. «Про затвердження Положення про стимулювання співробітників Київського національного університету імені Тараса Шевченка за результатами наукової діяльності» (<https://bit.ly/3IDagd2>), розпорядження ректора «Про створення комісії з матеріального заохочення» від 10.12.2018 р. за №113 (<https://bit.ly/3ENaagR>), «Положення про заохочувальні відзнаки КНУТШ» (<https://bit.ly/3ENSWRF>)). Як передбачено у «Стратегічному плані розвитку Університету на період 2018-2025 рр.» (Нова редакція від 14.12.2022

p.) (<https://bit.ly/3J1WmlT>) у ч. I. Розвиток людського потенціалу, ЗВО наголошує на розробленні системи заохочення науковців, та систематичне преміювання кращих із науковців, які мають високу публікаційну активність, стимулювання молодих науковців брати участь в конкурсах наукових робіт та удосконалення системи загальноуніверситетських нагород і відзнак, забезпечення публічного вручення нагород на факультетах/в навчально-наукових інститутах/інститутах. КНУТШ є учасником програми вдосконалення викладання у вищій освіті України (Ukraine Higher Education Teaching Excellence Programme) та проекту «Якісне навчання через якісне викладання», метою якого є покращення якості викладання навчальних дисциплін та підвищення ефективності навчального процесу за допомогою впровадження сучасних методик і технік. За результатами участі в проекті КНУТШ вдосконалив Положення про підвищення кваліфікації НПП, передбачивши в ньому можливості різних траєкторій професійного зростання викладачів; вдосконалює власні сертифікатні програми; проводить тематичні воркшопи на платформі професійного розвитку викладачів КНУТШ. ЗВО підтримує та допомагає у публікації статей, зокрема, співробітники кафедри тюркології мають можливість публікації статей у фаховому збірнику «Folia Philologica» за кошт КНУТШ. Під час зустрічі з ЕГ, НПП підтвердили інформацію щодо нематеріального та матеріального заохочення, яке надає їм ЗВО. Система нематеріальних заохочень включає нагородження почесними відзнаками та грамотами інституцій різних рівнів, серед матеріальних заохочень – премії, що призначаються за результатами їхньої роботи.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Сильні сторони: ЗВО залучає професіоналів-практиків, носіїв мови, а також представників роботодавців до позааудиторної роботи та до проведення виробничої практики з ОП. Розроблена процедура конкурсного відбору НПП, яка є прозорою. ЗВО має дієву політику щодо стимулювання розвитку викладацької майстерності НПП. У ЗВО наявна систематична практика матеріального та нематеріального заохочення НПП за здобутки у науковій і професійній діяльності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Слабкі сторони: Окремі викладачі, які залучені до викладання на цій ОП, мають низьку публікаційну активність у наукових часописах за останні 5 років (О. Купчик, М. Величко, О. Лефтерова, О. Луценко, Л. Грицик, Г. Бандура, Т. Маленька, І. Мороз, А. Подобайло). Рекомендації: З наступного навчального року ЕГ рекомендує стимулювати окремих НПП до публікацій у провідних наукових виданнях.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ОНП загалом відповідає Критерію 6. НПП, які забезпечують викладання на цій ОП, мають відповідні академічні та/або професійні кваліфікації тим ОК, які викладають, проте варто активізувати публікаційну діяльність окремих викладачів (О. Купчик, М. Величко, О. Лефтерова, О. Луценко, Л. Грицик, Г. Бандура, Т. Маленька, І. Мороз, А. Подобайло) (підкритерій 6.1). Процедури конкурсного добору викладачів враховують виконання за останні 5 років видів і результатів наукової та професійної активності відповідно до Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності та результати анонімного опитування здобувачів (підкритерій 6.2). Практика залучення роботодавців до позааудиторної роботи є ефективним засобом сприяння майбутній професійній діяльності здобувачів за цією ОП (підкритерій 6.3), проте рекомендується залучати представників роботодавців і до аудиторної роботи (підкритерій 6.4). До викладання на цій ОП залучені носії мови (підкритерій 6.4). У ЗВО запроваджена власна система курсів підвищення кваліфікації (підкритерій 6.5). У ЗВО діє система матеріального та нематеріального заохочення розвитку викладацької майстерності НПП (підкритерій 6.6). З огляду на часткові відповідності підкритеріїв 6.1 і 6.4 рівень відповідності Критерію 6 ЕГ оцінює як В.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

У КНУ є усе необхідне сучасне обладнання для досягнення освітніх цілей та програмних результатів навчання, зокрема під час огляду МТБ Гарантом ОП було продемонстровано лінгафонний кабінет із сучасним устаткуванням, кабінками, навушниками, інтерактивні дошки у навчальних аудиторіях, комп'ютери, ноутбуки, телевізори. Навчально-методичне забезпечення реалізується через наявність бібліотеки арабської навчальної та наукової літератури у приміщенні Єгипетського центру арабської мови і культури <http://surl.li/gscgc>. Були продемонстровані сучасні підручники з вивчення арабської мови. Заняття також проводяться на базі Лінгвістичного навчального музею КНУ імені Тараса Шевченка <http://surl.li/gscio>. Здобувачі-арабісти мають змогу користуватися фондами Єгипетського центру та ставати учасниками ініційованих Центром освітньо-виховних заходів та Молодіжним центром культурно-естетичного виховання <http://surl.li/culqr>. Здобувачі вищої освіти мають доступ до фондів бібліотеки НН інституту філології та Наукової бібліотеки ім. М. Максимовича <http://surl.li/bfyqd>, доступ бази даних SCOPUS від Elsevier, Web of Science.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

ЗВО забезпечує відкритий доступ до свого сайту, де знаходиться уся необхідна інформація щодо вступу, структури, умов навчання, наукової діяльності, грантових можливостей, дайджест новин. Організаційно-навчальна платформа Triton використовується для інформування здобувачів та НПП щодо розкладу занять, графіків заліково-екзаменаційної сесії, результатів підсумкового контролю, балів тощо. Здобувачі можуть користуватися навчальними матеріалами з Єгипетського центру ННІФ, який, у свою чергу, відповідає за налагодження зв'язків з посольствами та допомагає у забезпеченні ОП автентичною літературою. Здобувачі мають вільний доступ до приміщень університетської бібліотеки, спортивних комплексів університету та спортивного майданчика на території гуртожитку. Заняття у спортивних секціях та у творчих студіях, як зазначили здобувачі, є безкоштовними, кількість занять та час узгоджуються з керівником секції індивідуально. Фізичне виховання та розвиток здобувачів реалізується завдяки наявності спортивного комплексу університету (спорт. комплекс – проспект Акад. Глушкова, 2-б, корп. 10, <http://sport.univ.kiev.ua/>; спортивний зал – вул. Володимирська, 64). У корпусах та гуртожитку є безкоштовна WI-FI мережа. Також у ННІФ функціонує Центр іноземних мов (<http://langcenter.knu.ua>), де студенти можуть опанувати мови, не передбачені ОП.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

У ЗВО створені комфортні та безпечні умови для реалізації навчання на ОП. Приміщення структурних підрозділів відповідають вимогам санітарно-гігієнічних норм, правилам пожежної безпеки (у кабінетах та коридорах встановлені датчики оперативного реагування на випадок пожежі, є вогнегасники) та проходять періодичний моніторинг контролюючими органами. Частина приміщення мають захисні споруди цивільного захисту (укриття). На випадок повітряної тривоги є можливість спуститися у метро, відстань до якого 5 хвилин від Інституту. Для здобувачів та нпп передбачені інструктажі з питань техніки безпеки перед початком роботи з технічними засобами навчання.. У разі поганого самопочуття здобувачі та працівники можуть звернутися до медичної допомоги, яку реалізує університетська клініка (вул. Ломоносова, 36, <http://clinic-knu.kiev.ua/uk/>), тоді як відповідальність за психічний стан та здоров'я бере на себе психологічна служба університету (вул. Ломоносова, 35, <https://www.facebook.com/psy.service.knu/>). Здобувачі проінформовані про наявність медпункту та за необхідності звертаються туди. Приміщення гуртожитків, як зазначила представниця студентського самоврядування, є комфортними, просторими, до Інституту доїжджати не проблематично. У зв'язку з пандемією при вході в Інститут є спеціальні антисептичні арки. Вхід до корпусу здійснюється виключно за перепустками та студентськими квитками, є охорона. У корпусі також встановлені камери відеоспостереження.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

У ЗВО надається різнопланова підтримка як здобувачам, так і нпп. Освітня підтримка здобувачів здійснюється насамперед завдяки наданню доступу до автентичних мовних матеріалів, забезпечення літературою. Інформативна підтримка у ключі освіти здійснюється через платформу Triton, де здобувачі бачать розклад занять, графік заліково-екзаменаційної сесії, рейтинг успішності. Крім того, інформаційна підтримка надається на сайті університету та на інформаційних дошках в приміщенні його структурних підрозділів, гуртожитках. Додатковим джерелом інформації про актуальні події, новини, результати проведення наукових та виховних заходів є сторінка кафедри мов і літератур Близького та Середнього Сходу на сторінці у Facebook:(<https://www.facebook.com/eastdepartment.knu>) Ще одними важливими каналами комунікації є телеграм та вайбер канали, як зазначали здобувачі, саме там вони безперешкодно отримують необхідну інформацію. Консультативну підтримку здобувачі вищої освіти можуть отримати у представників Студентського парламенту За консультацією чи порадою здобувачі можуть звертатися до кураторів груп, гарант ОП, завідувача кафедри. Соціальна підтримка реалізується у виплаті здобувачам соціальних стипендій. Зараз більшість з таких стипендій призначаються здобувачам, чії близькі родичі перебувають у лавах ЗСУ на фронті. Серед здобувачів є приклади тих, хто отримує таку стипендію. У ЗВО функціонують Відділ по роботі

зі студентами <https://www.facebook.com/studentaffairsofficeknu/>, Відділ сприяння працевлаштуванню <http://job.univ.kiev.ua/>, Молодіжний центр культурно-естетичного виховання, Центр комунікацій <http://www.univ.kiev.ua/ua/departments/dc/>.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Для реалізації права на освіту ООП ЗВО керується «Положенням про організацію освітнього процесу» (https://knu.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf) та «Статутом Київського національного університету імені Тараса Шевченка» (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/statut/statut-22-11-28.pdf>), які гарантують безперешкодне навчання, спеціальний реабілітаційний супровід і вільний доступ до інфраструктури університету. У ЗВО створені необхідні умови для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами. В Інституті філології наявні широкі дверні прорізи, широкі та просторі коридори, є пандуси, на першому поверсі під час огляду МТБ був показаний спеціально обладнаний туалет; є вказівники зі шрифтом Брайля, тактильні стрічки, полоси та направляючі плитки для осіб з особливими зоровими потребами; до будівель ЗВО, включаючи гуртожитки, бібліотеки, забезпечено доступні під'їзди. Серед здобувачів вищої освіти ОП «Арабська мова і література та переклад, французька мова» є здобувачка, яка має досить серйозні проблеми із зором та потребує індивідуального підходу у процесі навчання. До дівчини застосовується індивідуальний підхід роботи, до прикладу, за попередньою згодою вона здійснює запис на диктофон лекційних занять.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

ЗВО керується наступними положеннями для врегулювання конфліктних ситуацій: Порядком вирішення конфліктних ситуацій у КНУТШ (<https://www.knu.ua/pdfs/official/Procedure-for-resolving-conflict-situations-in-University.pdf>); Порядком запобігання та протидії дискримінації, булінгу, гендерно-обумовленому насильству (<https://www.knu.ua/pdfs/official/Procedure-for-preventing-discrimination-bullying-gender-based-violence-in-University.pdf>); Пам'яткою норм етичної поведінки для учасників освітнього процесу (<https://www.knu.ua/pdfs/official/Memo-of-norms-of-ethical-behavior-in-University.pdf>). Етичним кодексом університетської спільноти (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/ethicalcode/Ethical-code-of-the-university-community.pdf>), який у розділі 4 і 5 містить роз'яснення щодо основних засад політики врегулювання конфліктних ситуацій. Алгоритм процедури врегулювання конфліктних ситуацій продемонстровано у Положеннях про організацію освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (https://knu.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf). Задля врегулювання конфліктних ситуацій в Університеті діє Постійна комісія Вченої ради з питань етики, сайт містить інформацію про заходи запобігання корупції (<http://www.univ.kiev.ua/official/preventing-corruption/#p1>); та протидії (<http://www.univ.kiev.ua/official/preventing-corruption/#p4>). У разі виникнення конфліктної ситуації здобувачі можуть звернутися з письмовою заявою до керівництва структурного підрозділу або ж за консультацією до представників Студентського парламенту. Здобувачі розповіли, проінформовані про процедуру вирішення конфліктних ситуацій. Втім, як було зазначено кількома здобувачами та випускниками ОП, не всі написані заяви були взяті до уваги. Зокрема, здобувачі висловлюють занепокоєння щодо викладання західноєвропейської (французької) мови та подали запит на заміну викладача, проте відповіді не отримали.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Матеріально-технічна база ЗВО дозволяє забезпечити задані програмні результати навчання; КНУ сприяє всебічному розвитку своїх працівників та здобувачів створюючи для них комфортні умови праці з урахуванням необхідності усіх матеріально-технічних ресурсів та доступності до них; У ЗВО надається різного роду підтримка здобувачам та нпс, між представниками ОП відбувається постійна комунікація; Освітнє середовище є абсолютно безпечним та вдало облагородженим для учасників навчального процесу; У ЗВО повноцінно створені умови для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

На відміну від міцної та добре укладеної теоретичної документованої бази врегулювання конфліктних ситуацій, практична сторона цього питання бажає покращення, зокрема, реального вирішення запитів від здобувачів. Рекомендуємо: (Гаранту ОП) до кінця поточного навчального семестру провести додаткове анонімне опитування серед здобувачів щодо якості викладання західноєвропейської (французької) мови на ОП

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Експертна група дійшла висновку, що критерій 7 цілком відповідає вимогам підкритеріїв 7.1, 7.2, 7.3, 7.4, 7.5 та частково 7.6. Виявлений недолік є таким, який можна ліквідувати до початку наступного навчального року. Вважає рівень відповідності критерію 7 - В.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОПП визначено у частині 2, розділі 9 «Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ» (<https://bit.ly/3IUwTLn>). Згідно з цим Положенням періодичний перегляд ОПП для її безперервного вдосконалення та відповідності потребам студентів і ринку праці становить один раз на 2, 3, 4 або 5 років або ж за умови ініціації чітко визначених пропозицій до змін. Здобувачі, НПП, гарант та адміністративний персонал під час зустрічей з ЕГ підтвердили, що вони постійно комунікують щодо можливих змін в ОПП. Відповідно до наданих ЕГ доказів і проведених онлайн зустрічей, на засіданнях кафедри мов і літератур Близького та Середнього Сходу відбуваються обговорення та внесення змін до навчальних планів та ОПП (враховуються опитування студентів, навчальні потреби/запити/рекомендації викладачів, заслуховуються побажання та пропозиції роботодавців). Зокрема, відповідно до витягу з протоколу № 6 від 30.12.2022 (надісланого на запит ЕГ), на засіданні кафедри після попередньої онлайн зустрічі з к. іст. н., послом України в Алжирі, спеціальним представником України з питань Близького Сходу та Африки, випускником КНУТШ, М. Субхом, у контексті перегляду та створення нової редакції ОПП було прийнято рішення запросити до співпраці носія арабської мови з країн Магрибу; розглянути можливість введення до ОПП навчальних дисциплін, спрямованих на вивчення напряму «Африканістика», шляхом впровадження курсів із вивчення історії, культури, традицій та діалектів країн африканського континенту; розширити наповнення змісту навчальних дисциплін фактажем із історії, політології, економіки не лише арабських, але й інших мусульманських держав Близького Сходу та Північної Африки. Попри підтримку кафедрою пропонування змін до ОПП, відповідний проєкт оновленої ОПП 2023 року не було оприлюднено на сайті Інституту (проєкт ОПП 2023 року також відсутній у додаткових матеріалах відомостей СО).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Моніторинг думки здобувачів щодо якості освітнього процесу один раз на рік може ініціювати відділ забезпечення якості освіти ЗВО, згідно з частиною 2, розділом 3.12 «Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ» (<https://bit.ly/3IUwTLn>). Узагальнені результати такого моніторингу для ЗВО оприлюднені онлайн (<https://bit.ly/3xTPLEo>). Водночас, відповідно до зустрічей ЕГ з НПП, здобувачами та адміністративним персоналом, а також згідно з надісланими на запит ЕГ доказами, здобувачі залучаються до періодичного перегляду ОПП шляхом формальних та неформальних опитувань щодо якості викладання фахових ОК, яке організовує гарант (кожного семестру для ОК, які викладають НПП кафедри мов і літератур Близького та Середнього Сходу) або Навчальна лабораторія соціологічних та освітніх досліджень ЗВО (один раз упродовж навчального року для всіх ОК ОПП). На сайті кафедри мов і літератур Близького та Середнього Сходу оприлюднені результати таких опитувань, організованих гарантом за останні три роки, окрім II семестру 2022 р., коли моніторинг не відбувся внаслідок початку повномасштабної війни (<https://bit.ly/43xi2i1>). Результати моніторингу ОПП від Навчальної лабораторії соціологічних та освітніх досліджень ЗВО на сайті кафедри відсутні, однак були долучені до матеріалів АС (лише за 2020-2021 н. р.) після відповідного запиту ЕГ. Здобувачі на зустрічі з ЕГ підтвердили, що можуть безпосередньо та неформалізовано висловлювати свої побажання щодо перегляду ОПП гаранту та НПП, з-поміж яких пропозиція щодо заміни викладача ОК «Практичний курс французької мови» та розширення переліку україномовної навчально-методичної літератури. На основі отриманої інформації ЕГ рекомендує для оперативного реагування на можливі проблеми в освітньому процесі: здійснювати щосеместровий моніторинг, організований гарантом, щодо якості всіх ОК ОПП, не обмежуючись лише тими ОК, що викладають НПП кафедри мов і літератур Близького та Середнього Сходу (розуміння цієї рекомендації висловила гарант у межах резервної зустрічі з ЕГ); під час розгляду питань про результати моніторингу, перегляд та оновлення ОПП запрошувати здобувачів ОПП на засідання кафедри мов і літератур Близького та Середнього Сходу. Паралельне опитування здобувачів щодо якості освітнього процесу, відповідно до онлайн інтерв'ю ЕГ з представниками студентського самоврядування ЗВО, може

ініціювати Студентський парламент Інституту філології КНУТШ. Результати опитування, організованого студентським самоврядуванням, передаються на розгляд адміністрації Інституту. А. Мартич, в. о. голови Студентського парламенту Інституту, та К.-К. Ясуда, секретар Студентського парламенту Інституту, під час інтерв'ю з ЕГ підтвердили, що у контексті війни та проблем з електропостачанням наслідком такого опитування у 2022 р., було звернення до адміністрації Інституту щодо потреби використання асинхронних платформ дистанційного навчання (зокрема, Google Classroom).

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

ЕГ зустрілася з представниками роботодавців, які підтвердили свою зацікавленість у працевлаштуванні випускників ОПП, а також вказали на активні робочі проекти, до яких вони залучені: радник відділу Близького Сходу 5-го Територіального департаменту МЗС України В. Мартинюк, посол України в Арабській Республіці Єгипет М. Нагорний. Роботодавці, серед яких і представники академічної спільноти інших ЗВО, активно залучалися до етапу формування цілей і ПРН ОПП 2020 року, зокрема як рецензенти ОПП (відповідні рецензії наявні в матеріалах АС). В. Мартинюк підкреслив актуальність ОПП, а також налагоджену співпрацю зі здобувачами та НПП, зокрема в контексті організації дистанційної практики у Саудівській Аравії. М. Нагорний вказав на максимальну конкурентну здатність випускників ОПП на ринку праці, а також підтвердив, що є партнером ОПП та допомагає її розвитку, зокрема у забезпеченні перекладацьких онлайн-практик для здобувачів та працевлаштуванні її випускників в органах МЗС України. За результатами обговорення ОПП, згідно з наданим ЕГ витягом із протоколу № 6 від 30.12.2022, на засіданні кафедри мов і літератур Близького та Середнього Сходу обговорювалися пропозиції роботодавця (к. іст. н., посол України в Алжирі, Спеціальний представник України з питань Близького Сходу та Африки, випускник КНУТШ, М. Субх) щодо вдосконалення ОПП, які були підтримані робочою групою

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Випускники ОПП під час інтерв'ю з ЕГ підтвердили, що не залучалися до формальних опитувань щодо аналізу власного кар'єрного шляху чи забезпечення якості ОПП, однак можуть неформально (соцмережі, зокрема) спілкуватися з НПП ОПП, які допомагають із працевлаштуванням відповідно до спеціалізації. ЕГ рекомендує надалі системно залучати випускників до формальних процедур проектування ОПП шляхом анкетування або запрошувати їх на засідання робочої групи.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Внутрішнє забезпечення якості освіти у ЗВО регламентується «Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ» (<https://bit.ly/41ptj2Y>). Ключовим підрозділом у здійсненні визначених політик Положення є відділ забезпечення якості освіти КНУТШ, який один раз на рік ініціює моніторинг думки здобувачів щодо якості освітнього процесу, результати якого оприлюднюються онлайн в узагальненому звіті (<https://bit.ly/3ZmNKtz>). До системи внутрішньої якості освіти залучені ще гарант ОПП та органи студентського самоврядування, які так само можуть бути ініціаторами відповідного моніторингу. Згідно з результатами опитування здобувачів, організованого гарантом у I семестрі 2022/2023 р. (у тексті цих результатів вказано помилкові дати організації моніторингу: “24.05.21 по 04.06.21” <https://bit.ly/3GHriXi>), а також інтерв'ю ЕГ із представниками студентського самоврядування, серйозних недоліків ОПП виявлено не було, однак є потреба в збільшенні україномовних навчально-наукових та методичних матеріалів, а також окремі зауваги щодо рівня викладання французької мови та окремих ОК (ОК «Основи екології», ОК «Українська мова і література (частина 2)»). Робоча група ОПП розуміє вказані побажання здобувачів і намагається компенсувати їх процедурами майбутнього постійного моніторингу відповідних ОК ОПП та створенням україномовних навчально-методичних видань (які не мають вітчизняних аналогів) із вилученням літератури російською мовою, що відображено у відповідних відомостях СО

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

ОПП «Арабська мова і література та переклад, французька мова» проходить процедуру акредитації вперше. Однак, відповідно до відомостей СО, при проектуванні ОПП було здійснено аналіз та врахування проблем тих ОПП, що раніше проходили акредитаційні експертизи. ЕГ пропонує надалі відповідні обговорення проводити також на засіданні кафедри мов і літератур Близького та Середнього Сходу для своєчасного реагування на «зовнішні»

рекомендації ЕГ, ГЕР, НА, сформульовані у відповідних звітах за результатами попередніх акредитацій інших ОПП КНУТШ.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

ЕГ засвідчила, що, згідно з принципами академічної свободи, учасники освітнього процесу мають можливість впливати на забезпечення якості ОПП. НПП залучаються до створення або оновлення ОПП та її ОК, що може бути мотивовано власною ініціативою, звертанням від зовнішніх стейкхолдерів чи результатами моніторингу думки студентів щодо якості ОПП. Процедури забезпечення якості освіти регламентовані інституційно низкою положень, з-поміж яких основним є «Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ» (<https://bit.ly/3YscoaA>). Відповідно до цього Положення, як пересвідчилася ЕГ, НПП отримують інформаційну та консультативну підтримку від Відділу забезпечення якості освіти у контексті моніторингу ОПП та її акредитації. Відповідно до зазначеної інформації на сторінці кафедри мов і літератур Близького та Середнього Сходу (<https://bit.ly/3L4n8eG>), стейкхолдери можуть надсилати пропозиції на ел. пошту гаранта щодо якості ОПП. На зустрічах з ЕГ здобувачі, випускники, роботодавці підтвердили налагодженість неформалізованої комунікації з НПП ОПП для відгуків про освітній процес та для його вдосконалення. ЕГ вважає, що у ЗВО створено достатньо ефективну систему забезпечення якості освіти, яка дає змогу всім стейкхолдерам долучатися до проектування ОПП та її покращення.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Сильні сторони: Формальні та неформальні опитування, онлайн платформи асинхронного навчання, спілкування у соцмережах сприяють ефективній комунікації між усіма учасниками освітнього процесу задля його вдосконалення. Випускники ОПП працевлаштовані відповідно до своєї спеціалізації

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Слабкі сторони: Попри те, що на засіданні кафедри було підтримано пропозиції роботодавця для перегляду та створення нової редакції ОПП, відповідний проєкт оновленої ОПП 2023 року не було оприлюднено. Здобувачі та випускники не були залучені до формальних процедур обговорення ОПП та результатів моніторингу її якості, зокрема на засіданнях кафедри або робочої групи. На сайті кафедри мов і літератур Близького та Середнього Сходу відсутні щорічні результати моніторингу ОПП від Навчальної лабораторії соціологічних та освітніх досліджень КНУТШ. Звіт про результати щосеместрового моніторингу, організованого гарантом, обмежується лише тими ОК, що викладають НПП кафедри мов і літератур Близького та Середнього Сходу, звужуючи можливість для оперативного реагування на можливі проблеми в освітньому процесі. На засіданнях кафедри мов і літератур Близького та Середнього Сходу, присвячених моніторингу ОПП, не обговорюються результати акредитаційних експертиз інших ОПП КНУТШ. Рекомендації: До початку наступного навчального року (2023-2024 н.р.) слід почати залучати випускників до формальних процедур проектування ОПП 2023 року шляхом анкетування або запросити на засідання робочої групи, а також оприлюднити на сторінці кафедри мов і літератур Близького та Середнього Сходу проєкт ОПП 2023 року з урахуванням пропозицій зовнішніх стейкхолдерів. Також, починаючи з початку наступного навчального року (2023-2024 н.р.), ЕГ рекомендує: здійснювати щосеместровий моніторинг, організований гарантом, щодо якості всіх ОК ОПП, не обмежуючись лише тими ОК, що викладають НПП кафедри мов і літератур Близького та Середнього Сходу; забезпечити системну публікацію на сайті кафедри мов і літератур Близького та Середнього Сходу щорічних результатів моніторингу ОПП від Навчальної лабораторії соціологічних та освітніх досліджень КНУТШ; під час розгляду питань про результати моніторингу, перегляд та оновлення ОПП запрошувати здобувачів ОПП. З наступного навчального року (2023-2024 н.р.) ЕГ пропонує включати до обговорюваних питань на засіданні кафедри мов і літератур Близького та Середнього Сходу ті, які стосуються попередніх акредитацій інших ОП КНУТШ.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ЕГ дійшла висновку, що критерій 8 за більшістю своїх підкритеріїв (8.3, 8.5, 8.6, 8.7) відповідає рівню В. У контексті інших підкритеріїв виявлено незначні слабкі сторони, а саме: на електронній сторінці кафедри відсутній проект ОПП 2023 року (підкритерій 8.1), а також щорічні результати моніторингу ОПП від Навчальної лабораторії соціологічних та освітніх досліджень КНУТШ (підкритерій 8.2); звіт про щосеместровий моніторинг, організований гарантом, обмежений лише тими ОК, що викладають НПП кафедри мов і літератур Близького та Середнього Сходу (підкритерій 8.2); до формалізованих процедур моніторингу після розробки ОПП не залучалися здобувачі (підкритерій 8.2) і випускники (підкритерій 8.4). З огляду на те, що ці слабкі сторони можна усунути поступово до початку наступного навчального року, ЕГ оцінює рівень відповідності Критерію 8 як В.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Учасники освітнього процесу насамперед керуються такими нормативними документами як Статут Університету (<https://knu.ua/pdfs/statut/statut-22-11-28.pdf>), Положенням про організацію освітнього процесу у КНУ (https://knu.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu11_04_2022.pdf), Етичним кодексом університетської спільноти (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/ethicalcode/Ethical-code-of-theuniversitycommunity.pdf>). Права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу регулюються Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка <https://knu.ua/pdfs/official/Quality-assurance-system-of-education-and-educational-process.pdf>; Порядком вирішення конфліктних ситуацій у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка <https://www.knu.ua/pdfs/official/Procedure-for-resolving-conflict-situations-in-University.pdf>; Положенням про гаранта освітньої програми в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка <http://senate.univ.kiev.ua/?p=1678>; Правилами внутрішнього розпорядку у студентських гуртожитках Київського національного університету імені Тараса Шевченка <https://studmisto.knu.ua/management/documents/regulation-documents/257-pravyly-vnutrishnohoro-zporiadku>. Усі нормативні документи є розміщеними на сайті ЗВО, знаходяться у відкритому доступі для доводяться до відома учасників різними каналами комунікації (через кураторів, студентське самоврядування, вчери ради, засідання кафедри).

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Інформацію щодо ОП можна знайти за наступним покликанням у відкритому доступі на сайті ННІФ, у розділі «Освітні програми»: <https://philology.knu.ua/osvitni-prohramy/bak-opysy-op-taproh-nd/035-060-b-aml/>. Заінтересовані особи, у тому числі стейкхолдери, можуть залишати свої враження та коментарі на офіційній сторінці кафедри мов і літератур Близького та Середнього Сходу у Facebook (<https://www.facebook.com/eastdepartment.knu>). Залишати відгуки можна і надсилаючи їх на електронну скриньку Гаранта ОП <https://philology.knu.ua/struktura-if/kafedry/kafedra-mov-i-literatur-blyzkoho-skhodu/spivrobotnyky/velychko-mp/>

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Сайт ЗВО дає можливість своєчасно ознайомитися із освітньою програмою, включаючи цілі, прн, основні та вибіркові ОК. Уся інформація є відкрита, доступна та добре структурована. Поруч із інформацією про ОП є також опубліковані результати опитування здобувачів та випускників ОП для кращого сприйняття та розуміння ОП абітурієнтами. <https://philology.knu.ua/osvitni-prohramy/bak-opysy-op-taproh-nd/035-060-b-aml/>

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

У ЗВО, визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, сайт є доступним, зрозумілим для них та для заінтересованих осіб; Точна та достовірна інформація про ОП опубліковується на сайті вчасно та у достатньому обсязі; Сайт є відкритим до комунікації з заінтересованими особами та зручним для користування.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Слабких сторін не виявлено

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Експертна група дійшла висновку, що критерій 9 цілком відповідає вимогам підкритеріїв 9.1, 9.2, 9.3. Вважає рівень відповідності критерію 9 - В.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>ПРОГРАМА візиту оновлена.pdf</i>	dESwj2LLovUSoj38m/yRTgCzF6Y9Sgkv1HJ1O8vHU7w=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Зелінська Оксана Юріївна

Члени експертної групи

Нечипоренко Віолета Олександрівна

Косович Ольга Василівна

Мацкевич Андрій Романович

Кобута Катерина Степанівна